

ĐÔ THỊ

CHUYÊN ĐỀ CỦA BÁO KINH TẾ & ĐÔ THỊ - CƠ QUAN CỦA UBND TP HÀ NỘI

Quê sống

Bảo tồn một
“CƠ THỂ”
Sống

SỐ 2
11/2013

L u x u r y C l a s s i c

Sofitel plaza
Shop 4, tầng 1, số 1 đường Thanh Niên, Q. Ba Đình, Hà Nội
t/f. 04 3 7 15 0 116 / 04 37 15 0 464

haidoco.com.vn

Thư tòa soạn

Cùng bạn đọc quý mến!

Quý bạn đang cầm trên tay ấn phẩm Đô thị & Cuộc sống số 2 - Chuyên đề của báo Kinh tế & Đô thị. Điều đó cũng có nghĩa là ấn phẩm đang chấp chứng đi những bước đầu tiên trên con đường tạo lập cho mình một chỗ đứng nhất định trong lòng bạn đọc Thủ đô và cả nước. Để tiến tới mục tiêu đầy tham vọng đó, Đô thị & Cuộc sống đang tìm cho mình một lối đi riêng, ngõ hầu cung cấp cho bạn đọc những thông tin mang tính chuyên đề về lĩnh vực quy hoạch, xây dựng và phát triển đô thị nói chung và của Thủ đô Hà Nội nói riêng.

Thực hiện định hướng đó, trong số này, Đô thị & Cuộc sống gửi tới bạn đọc chuyên đề về Phố cổ Hà Nội với mong muốn chia sẻ những cảm nhận, đánh giá và ý tưởng nhằm bảo tồn, phát huy giá trị đặc thù của di sản văn hóa quý báu này trên mảnh đất ngàn năm văn hiến Thăng Long - Hà Nội.

Trân trọng

Tổng Biên tập

TẠ VIỆT ANH

CHÍNH SÁCH & CUỘC SỐNG

XANH HÓA QUY HOẠCH ĐÔ THỊ -
BIẾN THÁCH THỨC THÀNH CƠ HỘI 6-9

Chính sách đất đai cho đô thị hóa
TÌM CÁCH TIẾP CẬN MỚI 10-11

SỰ KIỆN VĂN ĐỀ

Khu phố cổ Hà Nội
BẢO TỒN MỘT “CƠ THỂ” SỐNG 12-19

Giãn dân phố cổ
TẠO MỌI THUẬN LỢI CHO NGƯỜI DÂN 20-21

TÂM TƯ NGƯỜI PHỐ CỔ 22-23

CƠ HỘI BẢO TỒN, TÔN TẠO
VÀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG 24-25

DI TÍCH VÀ SINH HOẠT TÍN NGƯỠNG
TRONG KHU PHỐ CỔ HÀ NỘI 26-27

Hà Nội bốn mùa
ĐÓN GIÓ ĐẦU MÙA 28-29

NHÂN VẬT

JOHN RAMSDEN
HÀ NỘI - MẢNH ĐẤT HÓA TÂM HỒN 30-33

TRẢI NGHIỆM MỚI

KHU ĐÔ THỊ MỚI CỦA NAM CƯỜNG 34-35

QUY HOẠCH ĐÔ THỊ

Phân khu S1:
ƯU TIÊN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN TRỤC
ĐƯỜNG TÂY THĂNG LONG 36-37

VĂN HÓA

Nghệ sĩ Hà Nội:
PHỐ PHÁI 38

Nét xưa:
CẮT TÓC VĨA HÈ 39

Thăm phố và người:
PHỐ PHAN HUY ÍCH
NHÀ TÂY BIỂN HÌNH 40-42

Hà Nội trong mắt bạn bè
NGÀY ĐƯỜNG LÂM NẮNG 43

Ẩm thực Hà Thành
DẪO THƠM BÁNH CUỐN THANH TRÌ 44-45

Làng và nghề
ĐẬU BẠC ĐỊNH CÔNG 46-47

VẤN NẠN NHỮNG NGÔI LÀNG HÀ NỘI 48-49

THỊ TRƯỜNG
THỬ VÀ CẢM NHẬN 50-51

PHONG THỦY
Thị trường sách phong thủy địa - lý
THẬT GIẢ KHÔN LƯỜNG 52-53

NHÌN RA THẾ GIỚI
GIÁ TRỊ LỚN CỦA
GIẢI THƯỞNG PHI VẬT CHẤT 54-56

CÁCH MẠNG XANH TRONG ĐÔ THỊ LỚN 57

DU LỊCH KHÁM PHÁ
KÒM TUM - MỘT NGÀY ĐỂ NHỚ 58-59

HỘI ĐỒNG CỐ VẤN

■ **TS-KTS NGUYỄN THẾ THẢO** Ủy viên TƯ Đảng,
Phó Bí thư Thành ủy, Chủ tịch UBND TP Hà Nội

■ **TS NGUYỄN THẾ KỶ** Phó Trưởng ban Tuyên
giáo TƯ ■ **GS.TSKH ĐẶNG HÙNG VÕ** ■ **TS LƯU**
MINH TRỊ Chủ tịch Hội Di sản Thăng Long ■ **GS.TS**

NGUYỄN LÂN Phó Chủ tịch Hội Quy hoạch phát triển
đô thị Việt Nam ■ **GS.TS NGUYỄN QUANG NGỌC**

Phó Chủ tịch Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam, Chủ
tịch Hội Khoa học Lịch sử Hà Nội ■ **TS-KTS TÔ THỊ**

TOÀN Phó Chủ tịch Hội KTS Hà Nội ■ **KTS LÊ VĂN**
LÂN Phó Chủ tịch Hội KTS Hà Nội ■ **TS. KTS ĐÀO**

NGỌC NGHIÊM Phó Chủ tịch Hội Quy hoạch phát
triển đô thị Hà Nội

Tổng Biên tập

TẠ VIỆT ANH

Phó Tổng Biên tập

NGUYỄN MINH ĐỨC

LẠI BÁ HÀ

Liên hệ quảng cáo

04.37764832 / 0943622555

Phát hành

04.37732198 / 0936455678

Thiết kế mỹ thuật

MIND GROUP CO., LTD

Art designer

PHẠM OANH

Ảnh bìa

ĐỨC GIANG

Tòa soạn: 21 Huỳnh Thúc Kháng, Đống Đa, Hà Nội;

Tổng đài: 04.37760444 / Fax: 04.32484413;

GPXB: số 147/GP-BTTTT, cấp ngày 2/5/2013

In tại: Công ty In báo Hà Nội mới

GIÁ: 19.500 ĐỒNG

XANH HÓA QUY HOẠCH ĐÔ THỊ - BIẾN THÁCH THỨC THÀNH CƠ HỘI

■ Vũ Hà

Chủ tịch UBND TP Hà Nội Nguyễn Thế Thảo và lãnh đạo các thành phố châu Á tại lễ ký Tuyên bố chung Hà Nội - Ảnh: Đức Giang

Trong khuôn khổ Hội nghị thượng đỉnh các TP lớn châu Á (ANMC21) diễn ra tại Hà Nội vừa qua, các đại biểu đến từ 13 TP thành viên đều cho rằng, dù còn không ít khó khăn nhưng quy hoạch là thời cơ vàng để biến thách thức của đô thị hiện đại thành cơ hội phát triển bền vững.

Jakarta - một TP sôi động bậc nhất châu Á được bố trí nhiều không gian xanh.

Phát triển hài hòa, bền vững

Là khu vực có nguy cơ chịu nhiều thiệt hại của biến đổi khí hậu nhất thế giới nên “xanh hóa” quy hoạch đô thị dường như là phương thức được nhiều TP châu Á lựa chọn và theo đuổi. Để hiện thực hóa giấc mơ về một đô thị xanh, đáng sống với cả người dân lẫn du khách, chính quyền Jakarta đã ban hành quy hoạch tới năm 2030. Theo đó, đến năm 2030, Jakarta sẽ khoảng 30% diện tích xanh; phục vụ cho 12,5 triệu người; 60% dân số sử dụng các phương tiện công cộng...

Trong khi đó, để giải quyết các vấn đề tồn tại của đô thị, đảm bảo phát triển văn minh, bền vững... từ 50 năm trước, Chính phủ Singapore đã theo đuổi một Quy hoạch xanh dài hơi và bài bản. Với tiêu chí “xanh lá cây và xanh da trời”, Singapore từng bước được xây dựng và phát triển thành một đô thị trong vườn với tỷ lệ cây xanh bao phủ từ 30 đến 50% diện tích.

Điển hình thành công của quy hoạch này là Khu vườn phía Nam - một phần của siêu dự án Những khu vườn bên vịnh được khánh thành hồi tháng 6/2012. Đây là một công viên khổng lồ có một không hai trên thế giới được xây dựng trên diện tích 54 ha, với 18 Siêu cây nhân tạo (Supertree Grove)

có độ cao từ 25 đến 50m, được xây dựng bằng bê tông, cốt thép, bao quanh bằng khung thép có gắn các cây hoa lan, dương xỉ, dây leo. Bên trong Siêu cây nhân tạo là hệ thống nhà hàng, trung tâm mua sắm, bảo tàng... Còn bên ngoài, các tán của siêu cây sẽ hấp thụ ánh sáng, hứng nước mưa, tản nhiệt, lọc không khí, cung cấp ánh sáng, nước cho khu nhà kính. Với công nghệ xử lý hiện đại, các loại rác thải, nước thải ở đây được tái sử dụng để trở thành năng lượng quay tua-bin hơi nước cung cấp điện cho cả khu vườn. Đặc biệt, hai nhà kính khổng lồ là Flower Dome và Cloud Forest có các thác nước nhân tạo và được trồng tới 226.000 loài cây, loài hoa quý hiếm từ khắp nơi trên thế giới... Với mục tiêu hoàn thành nốt 18 Siêu cây còn lại, chính quyền Singapore tin tưởng nơi đây sẽ trở thành một trong những đô thị xanh nhất, đáng sống nhất không chỉ của châu Á mà còn của thế giới.

Giảm thiểu tác hại của thiên tai

Là quốc gia nằm ở “rốn bão” của thế giới, mỗi năm Philippines phải đối mặt với hơn 20 cơn bão lớn nhỏ. Ngoài mối nguy từ thiên tai, tình trạng 60.130 gia đình sống tại các khu ổ chuột trái phép khắp các khu sông nước ven vùng đô thị

Manila, 104.219 người (chiếm 18% dân số TP) sống tại các vùng nguy hiểm thường xuyên bị đe dọa bởi bão lũ đã tạo ra mối “nhân họa” rất lớn cho TP này. Để đối phó với thiên tai và “nhân họa”, Philippines đã thành lập Cơ quan quản lý phát triển vùng đô thị Manila (MMDA) với nhiệm vụ quy hoạch, điều phối, hợp tác, thực thi chức năng và cấp phép, kiểm tra định kỳ các định vụ xã hội trên khắp vùng.

Để xây dựng Vùng đô thị Manila (vùng tự trị phát triển đặc biệt, nằm dưới sự quản lý trực tiếp của Tổng thống) thành một thủ phủ tràn đầy sinh lực phát triển, an toàn, mang tầm cỡ thế giới, Chủ tịch Hội đồng phát triển vùng đô thị Manila, Atty Francis Tollentino cho biết, MMDA đã xây dựng Quy hoạch lâu dài và

cụ thể hóa bằng kế hoạch mang tên GreenPrint 2030. Kế hoạch này nhằm liên kết tất cả các cơ quan, ban ngành, tổ

Trên cơ sở đặc điểm khác biệt về tự nhiên, văn hóa, lịch sử... mỗi TP sẽ xác định giải pháp để xây dựng hình ảnh đặc trưng cho mỗi đô thị; quản lý, kiểm soát và tạo lập cơ chế, chính sách khuyến khích, huy động mọi nguồn lực đầu tư xây dựng theo quy hoạch để thành phố phát triển theo đúng các mục tiêu quy hoạch, giải quyết các vấn đề tồn tại của đô thị, đảm bảo phát triển văn minh, bền vững.

Chủ tịch UBND TP Hà Nội Nguyễn Thế Thảo

Nhà kính Flower Dome của Singapore là điển hình của kiến trúc xanh

chức tại vùng đô thị Manila đến một mục tiêu chung: “Tạo dựng một vùng đô thị Manila đa chức năng, thân thiện với môi trường, tiết kiệm thời gian, đáp ứng đủ các nhu cầu về dân sinh, giao thông, tiến đến một môi trường định cư lâu dài mà người dân có thể vun đắp và phát triển cho riêng mình”. MMDA đã xây

Quy hoạch của chúng tôi hướng đến mục tiêu tạo dựng một vùng đô thị Manila đa chức năng, thân thiện với môi trường, tiết kiệm thời gian, đáp ứng đủ các nhu cầu về dân sinh, giao thông, tiến đến một môi trường định cư lâu dài mà người dân có thể vun đắp và phát triển cho riêng mình. Chủ tịch Hội đồng phát triển vùng đô thị Manila Atty Francis Tollentino

vấn đề quy hoạch để giải quyết các mâu thuẫn giữa phát triển và bảo tồn trở nên bức thiết hơn bao giờ hết. Ông Mikio Ono – Giám đốc các dự án cảnh quan đô thị (Cục phát

dựng được hệ thống bản đồ mối nguy cơ, mối đe dọa từ động đất, bão lụt và triển khai các chương trình hướng dẫn đến từng khu dân cư các biện pháp đối phó với những nguy cơ trên. Nhờ quy hoạch và kế hoạch thiết thực này, Manila đã trở thành một trong những TP có các biện pháp phòng tránh thiên tai hiệu quả nhất Philippines và châu Á.

Thời cơ tái sinh đô thị

Đối với những đô thị đã có lịch sử lâu dài như Tokyo, Hà Nội,

Sau 2 ngày thảo luận sôi nổi (18 – 19/11), Hội nghị ANMC21 lần thứ 12 đã thành công tốt đẹp với việc thông qua Tuyên bố chung Hà Nội và 7 văn kiện hợp tác, góp phần thúc đẩy sự phát triển toàn diện kinh tế, xã hội, văn hóa của các thành phố thành viên cũng như toàn khu vực châu Á. Đặc biệt, việc Hà Nội và Tokyo ký kết Biên bản ghi nhớ về hợp tác trong 4 lĩnh vực đã tạo bước tiến mới cho sự phát triển của quan hệ song phương thời gian tới.

triển đô thị Tokyo) cho biết, để giải quyết bài toán trên, chính quyền Tokyo quyết định theo đuổi giải pháp tái phát triển khu đô thị

Với tốc độ đô thị hóa cao, Tokyo chiếm 28% dân số cả nước Nhật trong khi diện tích chỉ chiếm 4% nên trong quy hoạch, chính quyền TP quyết định chuyển trọng tâm của phát triển đô thị theo hướng đa dạng và linh hoạt, hài hòa với tự nhiên, môi trường, lịch sử, văn hóa, lối sống... Trên cơ sở đó chính quyền TP lựa chọn phục hưng các khu vực đô thị cần tái phát triển khẩn cấp bằng cách thúc đẩy hoạt động phát triển ở khu vực lõi trung tâm là trung tâm và tiểu trung tâm Tokyo. Đây chính là “đại bản doanh” của một nửa số tập đoàn, công ty nước ngoài tại Nhật (khoảng 1.500 công ty) và là nơi tạo ra tới 25% tổng thu nhập của các doanh nghiệp Nhật. Ngoài ra, để tăng cường đầu mối kinh doanh thương mại quốc tế, chính quyền TP quyết định sử dụng các tiến

Tokyo nhìn từ trên cao là TP hiện đại nhưng vẫn hài hòa với thiên nhiên

Mái nhà xanh khổng lồ tại Đại học Nanyang, Singapore.

Để giải quyết mâu thuẫn giữa phát triển và bảo tồn, chính quyền TP Tokyo quyết định theo đuổi giải pháp tái phát triển khu đô thị một cách có chọn lọc và trọng tâm. Ông Mikio Ono – Giám đốc các dự án cảnh quan đô thị (Cục phát triển đô thị Tokyo)

Một trong những mục tiêu mà Tokyo theo đuổi khi đề ra quy hoạch tái phát triển là giảm khí thải CO₂, tạo dựng một môi trường tự nhiên nhất có thể nên hầu hết các tòa nhà văn phòng được xây mới hay cải tạo đều phải tuân thủ tiêu chí “Khí thải CO₂ gần bằng 0” và thực hiện các hoạt động nhằm cải thiện môi trường như tăng ánh sáng tự nhiên, sử dụng điều hòa tiết kiệm năng lượng. Đặc biệt Tokyo đã thành công trong việc tạo ra một khu rừng rộng lớn ở khu vực kinh doanh sầm uất ngay giữa trung tâm TP, góp phần giảm nhiệt độ của mùa hè thấp hơn 2 - 3°C so với khu vực xung quanh. Khu vực Roppongi Hill là một ví dụ điển hình. Thường được biết đến như một TP trong TP, khu dân cư nổi tiếng này được tạo dựng bởi Minoru

bộ của khu vực tư nhân vào phát triển đô thị và chấp nhận việc tạo ra những ngoại lệ liên quan đến quy hoạch như như nới lỏng sự hạn chế cho các doanh nghiệp xây dựng tư nhân về tỷ lệ diện tích sàn và sử dụng công trình, phê duyệt quy hoạch xây dựng trong vùng lõi tối đa trong vòng 6 tháng.

Mori, một ông trùm xây dựng. Toàn bộ khu vực được chia thành 5 tiểu khu với đầy đủ công năng của một trung tâm thương mại đẳng cấp quốc tế và có hẳn một con đường dài 400m với nhiều loại cây xanh.

Để đảm bảo sự hài hòa với lịch sử, văn hóa truyền thống, trong quy hoạch, TP Tokyo đưa ra tiêu chuẩn rất khắt khe về chiều cao của các công trình được xây mới và khôi phục, bảo tồn cảnh quan lịch sử của Tokyo bằng cách khuyến khích các doanh nghiệp tư nhân phục dựng công trình lịch sử và quản lý bảo tàng, triển lãm hoặc tổ chức những ngày lễ truyền thống. Với quy hoạch trên, Tokyo không những khắc chế thành công những vấn nạn tồn tại của đô thị hiện đại như ô nhiễm môi trường, ùn tắc giao thông... mà còn trở thành một trong những TP phát triển bền vững nhất thế giới.

Tòa nhà tiết kiệm năng lượng - một điển hình của kiến trúc xanh của Tokyo

CHÍNH SÁCH ĐẤT ĐAI CHO ĐÔ THỊ HÓA

TÌM CÁCH TIẾP CẬN MỚI

■ GS-TSKH Đặng Hùng Võ

Mức độ đô thị hóa được coi như tiêu chí quan trọng đánh giá trình độ phát triển của một quốc gia. Những thành tựu thần kỳ của Nhật Bản khi trở thành cường quốc kinh tế thứ ba thế giới luôn gắn với tỷ lệ đô thị hóa ngày càng tăng. Những thành công về công nghiệp hóa của Hàn Quốc trong mấy thập kỷ qua cũng luôn gắn liền với mức độ đô thị hóa. Các nước công nghiệp này đã đạt được tỷ lệ đô thị hóa tới mức 90% dân số. Việt Nam ta mới đạt được 30%. Để đạt được mức 90%, chúng ta phải chuyển được 60% dân cư sang khu vực đô thị. Tương ứng, đất đai để phát triển đô thị cần ngày một nhiều hơn, thách thức ngày một lớn hơn.

Trong mười năm qua (2003 - 2013), Luật Đất đai 2003 đã đưa tất cả đất đai phục vụ phát triển và chỉnh trang đô thị vào diện được Nhà nước thu hồi đất. Đây là cách tiếp cận chính sách để

tạo thuận lợi cho quá trình đô thị hóa. Song song, Luật này cũng quy định khá cụ thể cơ chế bồi thường, hỗ trợ, tái định cư để cơ chế Nhà nước thu hồi đất có sức sống. Tuy nhiên, thực tế lại diễn ra không như mong muốn.

Lãnh đạo các địa phương có đô thị lớn cũng có những cách tiếp cận riêng, không giống nhau. Quan điểm của lãnh đạo Hà Nội, nơi có giá đất cao nhất Việt Nam, là giá đất cần được Nhà nước quản lý chặt chẽ, đất đai được coi như một nguồn lực đặc thù đặt dưới quyền quyết định của Nhà nước. Lãnh đạo Đà Nẵng lại có cách tiếp cận lấy nguồn lực đất đai để đầu tư hạ tầng đô thị dựa trên quy hoạch hợp lý hướng tới một đô thị hiện đại. Nhà nước phát triển hạ tầng và thu lợi từ hạ tầng để tiếp tục phát triển. Lãnh đạo TP Hồ Chí Minh lại hướng tới cơ chế thị trường nhiều hơn, dựa nhiều vào cơ chế chuyển dịch đất

đai tự nguyện gắn với định giá đất phù hợp thị trường.

Trên thực tế, khiếu kiện của dân có tới 70% thuộc lĩnh vực đất đai, trong đó 70% có nguồn gốc từ giá trị bồi thường, hỗ trợ, tái định cư không thỏa đáng mà một phần lớn từ các dự án phát triển hoặc chỉnh trang đô thị. Những vụ khiếu kiện đông người thường gắn với các dự án xây dựng đô thị mới như Văn Giang, Dương Nội... Đây cũng là chuyện tất yếu vì khi chuyển đất nông nghiệp thành đất đô thị thì giá trị đất đai tăng lên hàng chục, thậm chí hàng trăm lần. Người mất đất có cảm giác mình được bồi thường rất ít, nhà đầu tư bán nhà ở cùng đất ở với giá rất cao. Nhà đầu tư nói rằng đầu tư hạ tầng nhiều lắm, còn phải nhiều chi phí không tên khác nên cũng chẳng được lợi bao nhiêu. Sự thiếu minh bạch trong sơ đồ tài chính làm cho không ai biết ai được bao

Khu đô thị Nam Trung Yên, Cầu Giấy. Ảnh: YÊN CHI

hiều, và thế là khiếu kiện xảy ra.

Ngoài việc thiếu minh bạch đã nói ở trên, việc người nông dân địa phương bị mất đất, mất sinh kế, cầm một nắm tiền rồi phải đứng ra ngoài khu đô thị mới ngay trên đất của mình là một điều rất bất hợp lý. Nhà đầu tư bán nhà ở giá cao tại đô thị mới cho người thập phương, người bản địa thì hậm hùi ở lại nông thôn mà không còn đất để sản xuất nông nghiệp. Đô thị vốn mang lại nhiều lợi ích nhưng không phần nào từ các lợi ích đó vào được tay người nông dân đã bị thu hồi đất. Đây chính là cốt lõi của đối mới đối với chuyển dịch đất đai cho mục tiêu đô thị hóa. Chủ trương của Đảng về hài hòa lợi ích giữa nhà đầu tư, Nhà nước và những người bị thu hồi đất cần phải được thể hiện rất cụ thể trong các dự án phát triển hoặc chỉnh trang đô thị. Người nông dân tại địa phương có đất cần được

đứng trong hàng rào khu đô thị, được thụ hưởng lợi ích trực tiếp từ đô thị, là động lực tại chỗ để phát triển đô thị.

Để giải quyết bài toán đất đai cho đô thị hóa này, các nước đã áp dụng một cơ chế trung dung, không cực tả như cơ chế Nhà nước thu hồi đất, cũng không cực hữu như cơ chế tự thỏa thuận giữa nhà đầu tư và những người đang sử dụng đất. Cơ chế này có tên là “góp đất và điều chỉnh lại đất đai”.

Góp đất và điều chỉnh lại đất đai cho các dự án phát triển hoặc chỉnh trang đô thị được sử dụng rộng rãi tại Australia, Nhật Bản, Hàn Quốc, Đài Loan (Trung Quốc), Thái Lan, Indonesia, Malaysia... Đất nông nghiệp được quy hoạch để chuyển đổi thành một vùng đô thị với đầy đủ hạ tầng như các dịch vụ công cộng, hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội, những không gian mở và

các khu dân cư. Những người đang sử dụng đất góp đất vào dự án và được nhận các thửa đất đô thị có diện tích nhỏ hơn, tỷ lệ theo giá đất và phù hợp với quy hoạch. Phần đất còn lại sẽ đưa ra đấu giá để lấy tiền phát triển đô thị. Đô thị càng phát triển thì giá đất càng cao, càng làm cho người dân địa phương gần bó lợi ích với đô thị đó. Những người bị mất đất có cơ hội tham gia vào quá trình từ khi quy hoạch cho tới thực hiện xây dựng đô thị, dựa trên sự chia sẻ lợi ích hợp lý, bảo đảm tính đồng thuận cao và ít khiếu kiện.

Để thực hiện nhanh quá trình đô thị hóa, chính sách đất đai phù hợp cho các dự án phát triển và chỉnh trang đô thị có tầm quan trọng đặc biệt. Việt Nam cần học tập kinh nghiệm của các nước công nghiệp mới về việc thay đổi cách tiếp cận vấn đề chuyển dịch đất đai.

PHỐ CỔ HÀ NỘI

BẢO TỒN MỘT
“CƠ THỂ” SỐNG

■ MINH THU

P

hố cổ Hà Nội là nơi hội tụ tinh hoa, dấu ấn của lịch sử, truyền thống, kiến trúc, quy hoạch, không gian và phong cách sống... của một đô thị ngàn năm văn hiến. Phố cổ mang trong mình những giá trị cần được bảo tồn, lưu giữ nhưng “bảo tồn” ở đây mang ý nghĩa rất đặc biệt. Phố cổ không chỉ được lưu giữ như một bảo tàng với những hiện vật bất động. Phố cổ cần được bảo tồn như một cơ thể sống với những giá trị phi vật thể, sống động. Phố cổ hôm nay cần lưu giữ những của tinh hoa văn hóa người Hà Nội. Sau nhiều mong đợi, Quy chế Quản lý quy hoạch - kiến trúc Khu phố cổ Hà Nội đã được UBND TP Hà Nội chính thức phê duyệt, thay thế quy định tạm thời đã tồn tại từ năm 1999. Quy chế này sẽ góp phần tạo dựng “hành lang” để thực hiện việc bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị Khu phố cổ Hà Nội.

KHẲNG ĐỊNH GIÁ TRỊ

Khu phố cổ là di tích lịch sử cấp Quốc gia có giá trị về cấu trúc không gian đô thị gắn với các phố nghề, phường nghề và lễ hội truyền thống, hệ thống di sản, di tích kiến trúc có ý nghĩa văn hóa qua các giai đoạn lịch sử. Phần lớn nhà ở có tổ chức không gian hình ống, với các lớp công trình có sân trong xen kẽ, có mái dốc lợp ngói.

Quy chế đã đưa ra mục tiêu bảo tồn, tôn tạo các giá trị về cấu trúc không gian của Khu phố cổ, các công trình di tích tôn giáo tín ngưỡng, nhà ở truyền thống và các công trình có giá trị xây dựng trước năm 1954; Bảo tồn nhà ở truyền thống theo hình thức và cấu trúc không gian nhà ống, với các lớp công trình có sân trong xen kẽ, có mái dốc lợp ngói; Bảo tồn không gian phố nghề, phố chuyên doanh, thương mại dịch vụ truyền thống; Bảo tồn, tôn tạo không gian, cảnh quan, cây xanh trong Khu phố cổ.

Khu vực lõi bên trong các ô phố được cải tạo, nâng cấp hạ tầng, môi trường sống theo hướng tăng cường không gian mở, bổ sung cây xanh và cải tạo hệ thống hạ tầng, phục vụ. Bên cạnh đó, xem xét lộ trình thay thế, mái tôn, mái tạm bằng chất liệu bền vững theo hướng sử dụng mái dốc, lợp ngói phù hợp điều kiện sử dụng trong Khu phố cổ. Dỡ bỏ các chi tiết, vật kiện trúc cơ nới, lấn chiếm không gian ngoài chỉ giới đường đỏ; các biển hiệu, biển quảng cáo, vật che chắn cũ, bẩn, tạm bợ và trái với quy định của quy chế này. Không xây dựng tầng hầm tại Khu phố cổ (trừ các phố Trần Quang Khải, Trần Nhật Duật, với điều kiện không ảnh hưởng hoặc tiếp giáp các công trình di tích hoặc có giá trị).

Trong quá trình bảo tồn, tôn tạo, TP khuyến khích các chức năng thương mại, dịch vụ, phố nghề, cửa hàng buôn bán truyền thống. Đồng thời, tăng cường các không gian sinh hoạt cộng đồng, cây xanh, bổ sung các tiện nghi, dịch vụ tiện ích công cộng... Quy chế cũng xác định rõ việc khôi phục và phát huy các giá trị của di sản phi vật thể: lối sống, sinh hoạt đặc trưng của người dân trong Khu phố cổ, các lễ hội, các loại hình văn hóa nghệ thuật truyền thống, hình thức kinh doanh thương mại và hoạt động du lịch, dịch vụ, truyền thống.

PHÂN VÙNG QUẢN LÝ QUY HOẠCH - KIẾN TRÚC

Khu phố cổ Hà Nội được chia ra làm 2 khu vực bảo vệ, tôn tạo

Khu vực bảo vệ tôn tạo cấp I

có quy mô khoảng 19ha, được giới hạn bởi các phố Hàng Chiếu, Hàng Đường, Hàng Ngang, Hàng Bạc, Hàng Mắm, Trần Quang Khải và Trần Nhật Duật; bao gồm 21 phố, đoạn phố và 17 ô phố. Trong khu bảo vệ tôn tạo cấp I phải giữ gìn hình ảnh và phong cách Khu phố cổ truyền thống, bảo tồn, tôn tạo các công trình kiến trúc có giá trị, các di tích lịch sử văn hóa.

Các công trình được phép cải tạo, xây dựng mới phải trên cơ sở phục dựng kiến trúc gốc trước năm 1954 (nếu có), hoặc theo không gian và phong cách kiến trúc đặc trưng tiêu biểu Khu phố cổ. Phát huy, nhân rộng phong cách kiến trúc các công trình nhà có giá trị và giá trị đặc biệt tại khu

Phố Hàng Mã - Ảnh: Đức Sơn

việc tạo thành các dãy công trình thống nhất phong cách. Tại Khu phố cổ, chiều cao công trình tối đa của lớp ngoài là 3 tầng (12m), lớp trong 4 tầng (16m)

Khu vực bảo vệ, tôn tạo cấp II

có quy mô khoảng 63ha, gồm các phố và 66 ô phố còn lại trong ranh giới Khu phố cổ. Là khu vực bảo tồn, tôn tạo các công trình kiến trúc có giá trị về kiến trúc và các di tích lịch sử - văn hóa. Các công trình khác được cải tạo chỉnh trang theo các quy định tại quy chế.

Khu phố cổ có các không gian mở chính bao gồm: Không gian trước và xung quanh công trình chợ Đồng Xuân; Quảng trường chợ Hàng Da; Không gian khu vực Ô Quan Chưởng (bao gồm phố Ô Quan Chưởng, Cửa ô và khu vực đầu phố Hàng Chiếu); Không gian xung quanh công trình chợ Gạo, Khu vực vườn hoa Bát Đàn; Các khu vực quanh nút giao thông dẫn lên cầu Chương Dương, cầu Long Biên và quảng trường Đông kinh Nghĩa thực (ngã tư Hàng Đào - Hàng Bông - Cầu Gỗ - thuộc khu vực liền kề).

Trong quá trình bảo tồn, tôn tạo, TP khuyến khích các chức năng thương mại, dịch vụ, phố nghề, cửa hàng buôn bán truyền thống.

Phố Hà Trung

LƯU GIỮ KHÔNG GIAN “NGÕ NHỎ, PHỐ NHỎ”

ngủ ngơi. Các lối đi bộ cần được kết nối liên thông tối đa giữa các lối ô phố. Không bê tông hóa các không gian mở, không gian xanh trong các ô phố.

Đối với các ngõ phố, ngách phố, bảo tồn các không gian, chiều rộng hiện có của các ngõ, ngách, đặc biệt trong khu vực bảo vệ tôn tạo cấp I và các tuyến phố, đoạn phố cải tạo, phục dựng. Quy chế có quy định nghiêm cấm không lấn chiếm không gian ngõ ngách; xây dựng bịt các khoảng thông tầng, lộ thiên của các ngõ, ngách. Đối với các ngõ, ngách nhỏ dưới 2m, không bố trí đường ống nước, trụ tường, bậc lên xuống và mọi chi tiết khác lấn hoặc lộ ra bên trong khoảng không gian chung.

ƯU TIÊN ĐẤT SAU GIÃN DÂN CHO CÂY XANH, KHÔNG GIAN MỞ

Phố Tạ Hiện

Dấu ấn không thể phai mờ đối với những người đã từng trải nghiệm không gian của phố cổ Hà Nội đó là những “ngõ nhỏ, phố nhỏ”. Những con ngõ, con phố nhỏ, hẹp, chạy dài duyên dáng và đầy bí ẩn, luôn níu giữ bước chân người qua. Ở đó người ta có thể thấy hình ảnh của một bà cụ già bán cà, dưa muối; có thể trầm trồ với những mặt hàng đựng đầy con quay, con dấu làm bằng gỗ hay xuýt xoa trước những món quà chiều...

Theo Quy chế, Khu phố cổ gồm 83 ô phố (17 ô trong khu vực bảo vệ cấp I, 66 ô trong khu vực bảo vệ cấp II) được đánh số và ký hiệu, quản lý theo khu vực bảo vệ. Cấu trúc các ô phố với không gian nhà ống có sân trong, giữ gìn công trình kiến trúc có giá trị được bảo tồn kết hợp với việc mở rộng các khoảng trống, không gian mở, không gian xanh hiện có bên trong các ô phố. Các khu vực lõi các ô phố được cải tạo theo hướng giảm mật độ dân số, tăng không gian sử dụng chung, thông thoáng tự nhiên. Cải tạo và nâng cao chất lượng môi trường ở, hệ thống hạ tầng, các công trình phục vụ, sử dụng chung bên trong các ô phố, ngõ... Đồng thời, bảo tồn và mở mới các lối đi bộ vào bên trong lối ô phố và tăng cường tối đa các không gian xanh, khai thác sử dụng đất vì mục đích công cộng; khuyến khích các chức năng mua sắm và

Theo quy định của quy chế, các ô đất được chuyển đổi chức năng, các ô đất xây dựng công trình còn lại sau giãn dân ưu tiên theo thứ tự chuyển đổi các chức năng: cây xanh, không gian mở, phục vụ cộng đồng, không gian công cộng. Quy định này đáp ứng được yêu cầu cũng như bản khoăn của nhiều người. Bởi thực tế cho thấy, nhiều tuyến phố thuộc khu vực bảo tồn cấp 1 của Khu phố cổ đến nay không còn thấy nhiều bóng dáng cây xanh như phố Đồng Xuân, Hàng Đường...

Quy chế không cho phép việc hợp thửa giữa hai nhà ống trên một tuyến phố, trong trường hợp bất buộc hợp thửa phải duy trì cấu trúc không gian nhà ống và kiến trúc mặt nhà theo thửa dọc cũ. Đối với các công trình vi phạm xây dựng trước khi ban hành quy chế,

phải tháo dỡ các vật liệu xây dựng, chế chắn tạm; các không gian làm buồng phòng lấn chiếm không gian hè phố và ngoài chỉ giới đường đỏ. Công trình có ngôn ngữ kiến trúc khác đột biến so với quy định của quy chế sẽ buộc phải cải tạo theo phương án được cấp thẩm quyền phê duyệt. Công trình sai phép, công trình xây xen cấy vào công trình hoặc khu đất của công trình có giá trị đặc biệt, công trình di tích lịch sử - văn hóa, phải phá dỡ...

Quy chế đã xác định, dân số Khu phố cổ hiện tại khoảng 66.600 người, đến năm 2020 giảm còn khoảng 45.000 người; chỉ tiêu cây xanh tối thiểu cần đạt được là 1,5m²/người; chỉ tiêu diện tích nhà ở tối thiểu sau giãn dân 25m²/người. Để đạt được các tiêu chí này, về giãn dân, trước mắt ưu tiên di chuyển dân ra khỏi Khu phố Cổ đối với các hộ dân sống trong di tích, công sở, trường học, các số nhà có nhiều hộ và đông dân cư đang xuống cấp nguy hiểm, các công trình có giá trị phải di dời dân để bảo tồn theo Luật Di sản Văn hóa, trong phạm vi phải giải phóng mặt bằng của các dự án đầu tư. Nhà đất sau giãn dân phải được chuyển cho các đơn vị quản lý để thực hiện các chức năng nêu trên hoặc chuyển nhượng theo quy định hiện hành.

Theo Dự án Khảo sát, điều tra, đánh giá công trình kiến trúc có giá trị phục vụ bảo tồn và phát huy giá trị Khu phố cổ Hà Nội của UBND quận Hoàn Kiếm, quy chế đã ghi nhận tổng số công trình có giá trị trong Khu phố cổ là 553 công trình. Trong đó công trình có giá trị đặc biệt là 205, công trình có giá trị là 348.

21 PHỐ TRONG KHU VỰC BẢO VỆ, TÔN TẠO CẤP 1

1. Chợ Gạo
2. Đào Duy Từ
3. Đông Thái
4. Hàng Bạc
5. Hàng Buồm
6. Hàng Chiếu
7. Hàng Chĩnh
8. Hàng Đường
9. Hàng Giầy
10. Hàng Mắm
11. Hàng Muối
12. Hàng Ngang
13. Lương Ngọc Quyến
14. Mã Mây
15. Nguyễn Siêu
16. Ngõ Gạch
17. Nguyễn Hữu Huân
18. Tạ Hiện
19. Trần Quang Khải (đoạn từ Hàng Muối - Hàng Mắm)
20. Trần Nhật Duật (đoạn từ Hàng Chiếu - Hàng Mắm)
21. Ô Quan Chưởng

CÁC TUYẾN PHỐ, ĐOẠN PHỐ CẢI TẠO PHỤC DỰNG

(29 PHỐ, 4 ĐOẠN PHỐ), GỒM:

Các tuyến phố chính theo hướng Bắc - Nam

- Hàng Đào - Hàng Ngang - Hàng Đường - Đồng Xuân - Hàng Giấy;
- Lương Văn Can - Hàng Cân - Chả Cá - Hàng Lược;
- Hàng Da - Hàng Điếu - Hàng Gà - Hàng Cót;

Các tuyến phố ngang theo hướng Đông - Tây

- Hàng Mã - Hàng Chiếu - Ô Quan Chưởng;
- Hàng Vải - Lãn Ông - Hàng Buồm - Mã Mây;
- Bát Đàn - Hàng Bồ - Hàng Bạc - Hàng Mắm;

Tuyến phố đường bao phía Nam

- Hàng Bông - Hàng Gai - Cầu Gỗ - Hàng Thùng
- Các phố Cầu Đông, các đoạn phố Hàng Khoai (từ Hàng Lược - Nguyễn Thiệp); Hàng Cá - Ngõ Gạch (từ Chả Cá - Hàng Giấy); Gia Ngư (từ Hàng Đào - Đinh Liệt).

Tổ chức thiết kế đô thị và quản lý các tuyến phố, đoạn phố nêu trên để kiểm soát không gian mặt đứng của kiến trúc, công trình theo hướng phục dựng hình ảnh tuyến phố đặc trưng Khu phố cổ (hoặc đoạn phố). Khuyến khích bảo tồn, cải tạo nguyên trạng công trình hiện cao 2 tầng trở xuống.

Các phố Hàng Đào, Hàng Ngang, Hàng Đường, Đồng Xuân, Hàng Mã, Hàng Chiếu, Ô Quan Chưởng, Hàng Giấy, Cầu Đông, các đoạn phố Lãn Ông - Hàng Buồm (từ Chả Cá đến Hàng Giấy), Hàng Bồ - Hàng Bạc (từ Hàng Cân đến Tạ Hiện) và các đoạn phố Hàng Khoai, Hàng Cá - Ngõ Gạch, Gia Ngư: kiến trúc công trình phải phát huy, phục dựng theo kiến trúc đặc trưng tiêu biểu Khu phố cổ.

Phố Hàng Giầy

NGƯỜI DÂN ĐƯỢC GÌ?

Câu hỏi người dân Phố cổ sẽ được gì khi thực hiện quy chế cũng như những yêu cầu để bảo tồn, gìn giữ Phố cổ đã được đặt ra trong suốt cả quá trình từ khi thực hiện quy định quản lý tạm thời cho đến khi xây dựng Quy chế.

Bởi vậy, Quy chế đã xác định rõ chủ sở hữu các công trình có giá trị trong diện bảo tồn, bảo tồn một phần, các hộ gia đình duy trì sản xuất kinh doanh nghề truyền thống hoặc chịu tác động của việc bảo tồn, được đề nghị hỗ trợ nguồn vốn từ Quỹ hỗ trợ bảo tồn Khu phố cổ. Cộng đồng dân cư

có quyền chủ động đề xuất các biện pháp khai thác sinh lợi từ các công trình có giá trị trên cơ sở tuân thủ quy định của quy chế.

Quỹ hỗ trợ bảo tồn Khu phố cổ sẽ được hình thành từ nguồn đóng góp, bán vé tham quan, nguồn thu khác và đặc biệt là sẽ có nguồn từ khoản đóng góp bắt buộc đối với các công trình cải tạo xây mới trong Khu phố cổ tính theo tỷ lệ phần trăm giá trị đầu tư xây dựng của hiệu số diện tích sàn xây mới và diện tích sàn công trình hiện trạng.

Ngoài Quỹ hỗ trợ bảo tồn Khu phố cổ, TP khuyến khích huy động các nguồn lực xã hội hóa để đầu tư các dự án bảo tồn giá trị di sản. Các đơn vị, tổ chức, cá nhân, chủ đầu tư thực hiện việc bảo tồn di tích, các công trình có giá trị được ưu tiên về cơ chế tài chính, thuế, quỹ đất... trong việc triển khai thực hiện các dự án đầu tư xây dựng trên địa bàn TP Hà Nội. Các hộ dân tự nguyện di chuyển được ưu tiên xét mua nhà tại các dự án nhà ở tái định cư gần khu vực Khu phố cổ hoặc dự án giãn dân.

Ông Nguyễn Văn Thiện, ở phường Hàng Mã cho rằng, nếu người dân phố cổ thấy rõ những cái được khi thực hiện, quy chế sẽ đi vào cuộc sống.

GIÃN DÂN KHU PHỐ CỔ TẠO MỌI ĐIỀU KIỆN THUẬN LỢI CHỖ NGƯỜI DÂN

Đề án giãn dân Khu phố cổ đang được UBND quận Hoàn Kiếm tổ chức thực hiện một cách quyết liệt, nhưng đầy cẩn trọng nhằm giữ lấy những nét kiến trúc cũng như những giá trị văn hóa của khu 36 phố phường xưa. Tuy nhiên, điều mà không ít người băn khoăn là việc di dời cũng như tạo công ăn việc làm cho người dân của khu phố vốn chủ yếu sống bằng nghề kinh doanh thương mại. Ông Lâm Quốc Hùng - Phó Chủ tịch UBND quận Hoàn Kiếm đã trao đổi với phóng viên báo Kinh tế & Đô thị về vấn đề này.

Thưa ông, UBND quận Hoàn Kiếm sẽ thực hiện “việc lớn” di dời các hộ dân hiện đang sinh sống tại Khu phố cổ Hà Nội như thế nào?

- Đề án giãn dân Khu phố cổ được chia làm 2 giai đoạn, giai đoạn 1 bắt đầu từ nay cho tới giữa năm 2014, UBND quận sẽ tiến hành điều tra, lập danh sách 1.530 hộ dân cần di dời (khoảng hơn 7.000 người), để từ quý IV/2014 đến hết năm 2016 sẽ tổ chức di chuyển các hộ dân. Theo dự án, các hộ dân này sẽ được chuyển sang định cư tại khu đô thị Việt Hưng (quận Long Biên). Tổng kinh phí cần cho công tác giãn dân Khu phố cổ Hà Nội, bao gồm cả đền bù, hỗ trợ, di

chuyển phía đầu đi và đầu tư, xây dựng các khu nhà ở, các công trình phúc lợi công cộng, hạ tầng xã hội phía đầu đến giai đoạn 1 là khoảng 6.490 tỷ đồng.

Trong thời gian từ 2017 - 2020, giai đoạn 2 của dự án sẽ triển khai ngay sau khi dự án giai đoạn 1 kết thúc với việc di dời tiếp 6.550 hộ dân với khoảng 26.200 nhân khẩu ở phố cổ tới các khu đô thị khác do UBND TP bố trí. Sau khi hoàn thành việc giãn dân, mật độ cư dân trung bình trong khu vực này còn 500 người/ha (thay vì 823 người/ha như hiện nay), Đề án giãn dân Khu phố cổ Hà Nội sẽ kết thúc vào năm 2020.

Nhiều người lo lắng, diện tích nhà ở hiện không đủ điều kiện chuyển đổi sang nhà tái định cư, mà điều kiện kinh tế khó khăn không thể mua phần diện tích dôi dư?

- Đối với những hộ hiện đang sống trong các khu di tích lịch sử, trường học, công sở, trong các ngôi nhà do Nhà nước quản lý, xuống cấp nguy hiểm, mật độ dân số quá cao không đảm bảo điều kiện sống sẽ thực hiện di chuyển theo chính sách GPMB và được hưởng các chế độ theo quy định của Nhà nước về đền bù GPMB. Đặc biệt, nếu diện tích quá nhỏ không đủ điều kiện chuyển đổi sang căn hộ mới, quận sẽ xây dựng cơ chế hỗ trợ kinh phí. Với các đối tượng tự nguyện giãn dân, mỗi hộ được mua một căn hộ, số nhân khẩu phù hợp với diện tích căn hộ, giá đảm bảo kinh doanh và được miễn tiền sử dụng đất.

Hầu hết người dân Khu phố cổ lấy hoạt động kinh doanh làm nguồn sống, vậy UBND quận có phương án ổn định đời sống cho người dân hay không?

- Theo dự án được phê duyệt, toàn bộ hệ thống tầng 1 của

các tòa nhà chung cư sẽ được sử dụng làm nơi kinh doanh cho các hộ dân chuyển tới. Dự kiến, tầng 1 này sẽ được chia thành nhiều quầy hàng, với kích thước 10m x 5m. Giữa các quầy hàng có những khoảng trống đủ để sử dụng làm nơi sinh hoạt chung. Ngoài ra, đối với các hộ dân trong diện giãn dân, nếu đang sinh sống, kinh doanh tại diện tích nhà mặt phố trong khu phố cổ hoặc hộ dân có nhu cầu kinh doanh thương mại để đảm bảo cuộc sống sẽ được xem xét bố trí kinh doanh dịch vụ tại tầng 1 của các tòa nhà 9 tầng trong khu nhà giãn dân phố cổ tại khu đô thị mới Việt Hưng.

Việc tăng dân số cơ học sau khi giãn dân rất dễ xảy ra, vậy UBND quận có lường trước tình trạng này?

- Để ngăn chặn tình trạng này, chúng tôi có nhiều giải pháp cụ thể. Đối với các công trình thuộc sở hữu Nhà nước (di tích, công sở, trường học...) sau khi GPMB sẽ bàn giao cho các đơn vị hoặc chủ sở hữu chịu trách nhiệm quản lý, sử dụng theo quy hoạch và pháp luật hiện hành. Đối với các công trình thuộc sở hữu tư nhân, sau khi di chuyển được phép chuyển nhượng cho những người sống trong cùng biển số nhà, hộ dân liền kề và người có hộ khẩu trong khu phố cổ. UBND quận còn xây dựng quy chế, điều lệ quản lý khu phố cổ để quản lý chặt chẽ mật độ dân số trong các biển số nhà. Đồng thời lập hồ sơ quản lý các hộ còn lại trong khu phố cổ để quản lý bao gồm các nội dung sau: tên chủ hộ, số nhân khẩu, diện tích ở bình quân. Với những biển số nhà đã thực hiện giãn dân phải đảm bảo chỉ tiêu diện tích nhà ở tối thiểu là 25m²/người, không cho nhập

thêm người vào hộ khẩu nếu không đạt diện tích bình quân cho phép. Các hộ dân sau khi nhận căn hộ tái định cư phải cam kết chuyển hộ khẩu khỏi nơi cư trú cũ.

Đối với các hộ tự nguyện và tách hộ để giãn dân nhưng không đến ở mà bán hoặc cho thuê, đồng thời quay lại nơi ở cũ sẽ bị thu hồi căn hộ và xử lý theo quy định pháp luật. Điều này sẽ được quy định rõ trong hợp đồng mua bán căn hộ giãn dân. Với hành vi tái lấn chiếm tại các vị trí đã được GPMB, UBND quận sẽ áp dụng biện pháp cưỡng chế để trả lại hiện trạng ban đầu.

Một mục tiêu trọng điểm của đề án là bảo tồn, tôn tạo các di tích lịch sử Khu phố cổ. Sau khi hoàn tất việc di dời, UBND quận sẽ tiến hành bảo tồn thế nào?

- Trong hơn 10 năm qua, một số trường hợp giãn dân tại phố cổ cũng đã được triển khai để trả lại không gian cho một vài di tích như nhà cổ 51 Hàng Bạc hay đền Quan Đế ở 28 Hàng Buồm. Sau khi được trả lại không gian, tùy thuộc tình trạng xuống cấp, các di tích được nghiên cứu tôn tạo lại toàn bộ hoặc một phần, trong đó ưu tiên một số điểm di tích lịch sử - văn hóa quan trọng để tạo điểm nhấn thu hút khách du lịch. Chẳng hạn, chùa Huyền Thiên tại phố Hàng Khoai là một trong những Thăng Long tứ quán khi xưa và có vai trò quan trọng trong việc tạo cảnh quan cho khu vực chợ Đồng Xuân.

Xin cảm ơn ông!

LÊ NAM thực hiện

ảnh: Lê Hằng

Đề án giãn dân Khu phố cổ được chia làm 2 giai đoạn, giai đoạn 1 bắt đầu từ nay cho tới giữa năm 2014, UBND quận sẽ tiến hành điều tra, lập danh sách 1.530 hộ dân cần di dời (khoảng hơn 7.000 người), để từ quý IV/2014 đến hết năm 2016 sẽ tổ chức di chuyển các hộ dân.

GIÃN DÂN KHU PHỐ CỔ

Tâm tư người phố cổ

■ Thu Hương ghi

Tạo việc làm cho các hộ di dời

Hoạt động thương mại dịch vụ là thu nhập chủ yếu của người dân phố cổ, vì vậy khi di dời đến nơi ở mới, việc quan trọng nhất là quy hoạch, sắp xếp cho thật hợp lý chỗ ở, nơi kinh doanh của người dân. Ngoài ra đặc trưng của phố cổ là những phố nghề truyền thống, nên trong quá trình giãn dân và ổn định đời sống, UBND các cấp nên đảm bảo hoạt động nghề nghiệp cho họ để mưu sinh; tạo điều kiện cho họ học nghề mới cho những ai có nhu cầu chuyển đổi nghề nghiệp.

Bà Trần Thị Nhẫn (số 52 phố Hàng Bè)

Cần có chính sách khuyến khích

Nhà nước nên có chính sách khuyến khích các gia đình có diện tích nhà ở quá chật chội tự nguyện giãn dân theo hướng nhượng nhà cho hộ liền kề. Những gia đình này phải có trách nhiệm cùng Nhà nước đầu tư, sửa chữa, phục dựng nhà cổ theo đúng nguyên bản và bảo quản, tạo thành điểm thăm quan cho khách du lịch. Như thế Nhà nước không mất tiền đền bù, mà vẫn đạt được mục đích giãn dân phố cổ, ngành du lịch có thêm cơ sở vật chất để “hút khách”.

Ông Nguyễn Văn Tiến (số 13 phố Hàng Ngang)

Không nên dùng mệnh lệnh hành chính

Việc giãn dân phố cổ là đúng và cần thiết, song không thể dùng mệnh lệnh hành chính để di dân. UBND TP và quận Hoàn Kiếm cần đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền, hướng dẫn người dân thực hiện dự án. Việc tuyên truyền nên theo hướng di dân phố cổ là để bảo tồn văn hoá, quy hoạch kiến trúc, không gian văn hoá, nghề nghiệp, phong tục, lối sống thanh lịch của người Tràng An. Bên cạnh đó, cần xây dựng “chuẩn” hoạch định đối tượng nào ở lại, đối tượng nào sẽ trong diện di dời, ai đi trước, ai đi sau để người dân chủ động sắp xếp kế hoạch cho gia đình.

Ông Nguyễn Văn Ngọc (số 45 phố Hàng Ngang)

● Ảnh: Yến Chi

Phương án đền bù phù hợp với thực tế

Nhiều hộ ở phố cổ, vì những lý do khác nhau không có hợp đồng thuê nhà, hoặc chỉ có diện tích rất nhỏ, do nhu cầu cuộc sống phải cơi nới, lấn chiếm diện tích chung. Khi di dời các hộ gia đình này, UBND quận nên có phương án đền bù phù hợp. Đây là điều mà các nhà hoạch định khi giải quyết cần vận dụng sáng tạo để người dân không thiệt thòi khi họ sẵn sàng bàn giao “mặt bằng”.

Bà Nguyễn Thu Hường (số 5 phố Hàng Đào)

Quan tâm đến chất lượng cuộc sống người dân khu tái định cư

Nhà nước nên quan tâm đến chất lượng nhà tái định cư, bởi các chung cư dành cho giãn dân thường không đảm bảo chất lượng. Trong quá trình giãn dân, cơ quan chức năng cũng cần quan tâm đến việc tái tạo không gian phố cổ như các phố nghề, lễ hội, các nhà cổ, nhà thờ... tại nơi ở mới. Tại nơi giãn dân cần quan tâm đến thói quen sinh hoạt của người dân, tạo điều kiện cho họ thích ứng với nơi ở mới.

Ông Lê Sĩ Tứ (số 53, phố Hàng Ngang)

Sẵn sàng cho việc di dời

Diện tích ở bình quân cho mỗi người trong khu phố cổ được chừng 1m2. Như nhà tôi chẳng hạn, 13,5m2 nhưng hơn 10 người ở. Mọi người rất khổ sở vì không lấy đâu ra không gian sinh hoạt. Gia đình tôi và nhiều hộ dân đang sinh sống trong phố cổ đều rất sẵn lòng cho cuộc “đại di dời” tới một nơi ở mới, bởi hiện tại hệ thống cơ sở hạ tầng phục vụ cho sinh hoạt của người dân tại đây đang xuống cấp trầm trọng, không đảm bảo cho cuộc sống.

Ông Chu Văn Hùng (số 44, phố Hàng Buồm)

GIÃN DÂN KHU PHỐ CỔ

Cơ hội bảo tồn, tôn tạo và phát triển bền vững

■ TS - KTS Tô Thị Toàn
Phó Chủ tịch Hội Kiến trúc sư Hà Nội

Hà Nội là thành phố cổ kính có bề dày lịch sử hơn ngàn năm, nói tới Hà Nội phải kể tới Khu phố cổ. Khu phố cổ Hà Nội có quá trình hình thành và phát triển theo sự hình thành và phát triển của Thăng Long – Hà Nội.

Năm 2004 Khu phố cổ Hà Nội đã được Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ VH,TT&DL) công nhận và xếp hạng là Di tích lịch sử quốc gia.

Quy hoạch chung xây dựng Thủ đô Hà Nội đến năm 2030 tầm nhìn 2050 đã xác định: “Phố cổ Hà Nội là Khu phố cổ duy nhất cần được khôi phục nguyên vẹn cấu trúc và nhà phố”, theo đó xác định các mục tiêu quy hoạch bảo tồn, mục tiêu giảm dân số, đạt tới mật độ 500 người/ha được đặt lên hàng đầu.

Để thực hiện được mục tiêu giảm dân số, Khu phố cổ Hà Nội cần thực hiện chủ trương giãn dân nhằm giải quyết những vấn đề sau:

Trước hết, chủ trương giãn dân nhằm tạo điều kiện tốt hơn cho việc bảo tồn tôn tạo, di tích, nâng cao chất lượng sống và cải thiện môi trường, cơ sở hạ tầng đô thị và tạo động lực

phát triển đô thị bền vững.

Việc giảm mật độ dân số Khu phố cổ cũng sẽ đảm bảo hạ tầng kỹ thuật và môi trường đô thị, để bảo tồn, duy trì được nếp sống văn hóa truyền thống lâu đời của Thủ đô Hà Nội.

Vì vậy, cần tạo một số mô hình chuẩn mực về thể chế, chính sách, tổ chức quản lý đầu tư xây dựng khu đô thị mới phục vụ riêng cho việc giãn dân Khu phố cổ, đúc kết những bài học kinh nghiệm cho việc xây dựng các khu đô thị mới.

Để thực hiện tốt công tác giãn dân cần tạo dựng mô hình phát triển kinh tế mới đa dạng, ổn định nhằm nâng cao mức sống của người dân trong Khu phố cổ, cả người ở lại và người phải di chuyển.

Việc giãn dân Khu phố cổ cũng nhằm tạo dựng một môi trường sống mới, có chất lượng cao ở cao cho người dân, nhất là về đời sống văn hóa tinh thần, nghỉ ngơi, giải trí.

Quan điểm giãn dân Khu phố cổ Hà Nội

- Giãn dân, tái định cư phải phù hợp với nguyện vọng và đối tượng xã hội.
- Duy trì được tính không gian và năng động của Khu phố cổ.
- Gắn với chương trình xây dựng hoàn chỉnh một khu di sản văn hóa lịch sử của Thủ đô.
- Tuyên truyền, thuyết phục để người dân tự nguyện di dời.
- Việc di dân, tái định cư phố cổ là công việc của thành phố, phải kết hợp tổng hòa các biện pháp kinh tế - hành chính và giá trị truyền thống.
- Giãn dân Khu phố cổ Hà Nội là việc làm hết sức khó khăn và phức tạp, đòi hỏi sự nghiên cứu kỹ lưỡng, khoa học, với sự quan tâm của các cấp chính quyền và nhất là sự ủng hộ nhiệt tình của người dân đang sinh sống tại Khu phố cổ thì mới hiệu quả.

Trong Khu phố cổ Hà Nội đã và đang chứa đựng được hệ thống giá trị lịch sử văn hóa truyền thống nghệ thuật, quy hoạch – kiến trúc và kinh tế to lớn.

Từ những năm 2002 – 2003 Ban Quản lý phố cổ Hà Nội – Quận Hoàn Kiếm đã nghiên cứu và tổ chức nhiều cuộc điều tra xã hội học về nhu cầu giãn dân Khu phố cổ Hà Nội. Những kết quả thu được từ các cuộc điều tra xã hội học này sẽ là những căn cứ quan trọng để cơ quan chức năng triển khai vấn đề này trong thời gian tới. Việc triển khai thành công Dự án giãn dân Khu phố cổ Hà Nội sẽ góp phần không nhỏ vào bảo tồn tôn tạo và phát triển bền vững của Khu phố cổ Hà Nội.

Khu phố cổ Hà Nội luôn là niềm tự hào về một di sản quý báu mang đậm bản sắc truyền thống văn hóa của dân tộc và xứng đáng tượng trưng cho cốt cách và linh hồn Thủ đô ngàn năm văn hiến. Và hy vọng trong tương lai không xa, Khu phố cổ Hà Nội sẽ được UNESCO công nhận là Di sản văn hóa thế giới.

DI TÍCH VÀ SINH HOẠT TÍN NGƯỠNG TRONG KHU PHỐ CỔ HÀ NỘI

■ TS Lưu Minh Trí
Chủ tịch Hội Di sản Thăng Long

Giới kiến trúc và văn hóa vẫn gọi khu 36 phố phường xưa của Hà Nội là Khu phố cổ. Và các di tích lịch sử - văn hóa trong đó là điểm nhấn để tạo nên hồn cốt và văn hóa nơi này.

Di tích gắn liền với sinh hoạt tín ngưỡng

Khu 36 phố phường (khu thị dân bên cạnh Hoàng thành) được hình thành từ những xóm làng nông nghiệp, những phường thủ công nghiệp và khu chợ. Do đó, vùng đất này dần hình thành các di tích tín ngưỡng tôn giáo và sinh hoạt thờ cúng, lễ hội... Người dân ở các vùng nông thôn về kinh thành làm ăn, sinh sống và chính họ (cộng đồng) đã xây dựng nên những ngôi đình, đền, chùa, nhà thờ Tổ nghề. Sinh hoạt văn hóa tín ngưỡng phát triển tự nhiên trong đời sống cộng đồng dân cư phố phường.

Ở vùng đất phía Đông Hoàng thành Thăng Long, con người đã lập nên những ngôi đền thờ nhân thần và thiên thần như: đền Bạch Mã thờ thần Long Đỗ, đình Yên Thái thờ Nguyên Phi Ỗ Lan, quán Huyền Thiên thờ thần Huyền Thiên, đền Hương Tượng thờ Đại doãn Kinh sư Nguyễn Trung Ngạn. Đặc biệt, cộng đồng dân cư đã tạo dựng các đình, đền thờ Tổ nghề như: đình Phả Trúc Lâm (thờ Tổ nghề da giày), đền Kim Ngân (thờ Tổ nghề kim hoàn), đình Tú Thị

(thờ Tổ nghề thêu), đình Lò Rèn (thờ Tổ nghề rèn). Nằm trong vùng đồng bằng Bắc Bộ, cuộc sống sản xuất và buôn bán của cư dân “36 phố phường” chịu ảnh hưởng rất mạnh của tín ngưỡng thờ Mẫu Tam phủ - Tứ phủ. Trong Khu phố cổ có hơn 15 đền thờ Thánh Mẫu và nhiều điện thờ Mẫu tư gia. Do đó, dễ hiểu rằng, từ xưa và cả ngày nay, cộng đồng cư dân Khu phố cổ thường cúng lễ và thực hiện nghi lễ Châu Văn (Hầu đồng) ở các đền Mẫu. Trong không gian thờ Mẫu ở đền Nguyễn Kiết (102 Hàng Bạc), đền Tam Phủ (52 Hàng Cót), đền Khánh Thụy (23 Hàng Hành)... thường tổ chức nghi lễ Châu Văn, với diễn xướng của thanh đồng và hát văn của Cung văn – ca ngợi các Mẫu và những vị Thần có công với dân, với nước (Đức Thánh Trần, Ông Hoàng Mười...). Nét đặc biệt trong Khu phố cổ còn là có nhiều di tích cách mạng và kháng chiến. Bởi chính ở khu dân cư đô thị với những con đường chằng chịt như bàn cờ và những ngôi nhà hình ống, là nơi hoạt động của các tổ chức yêu nước, cách mạng và các lãnh tụ Đảng Cộng sản Việt Nam từ đầu thế kỷ XX.

Di tích và những nghi lễ, lễ hội trong Khu phố cổ đã tạo nên hoạt động văn hóa tín ngưỡng đặc sắc, như hội đền Bạch Mã, Yên Thái, Phủ Ủng... Cùng với đó là diễn xướng Châu văn trong các đền Thánh mẫu – một bảo tàng sống của sinh hoạt văn hóa cộng đồng.

Một công trình văn hóa truyền thống tại Ngõ Gạch

Đình Kim Ngân

Khu phố cổ có **112 di tích** lịch sử - văn hóa, bao gồm **89 di tích** tôn giáo tín ngưỡng (**14 di tích** thờ các vị Tổ nghề truyền thống, **2 di tích** hội quán, **15 đền thờ** Thánh Mẫu, còn lại là các đình, đền, chùa); **22 di tích** Cách mạng và Kháng chiến.

Bảo tồn gắn với quy hoạch

Bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa trong Khu phố cổ được thực hiện cùng với quy hoạch bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị toàn Khu phố cổ. Các di tích đã định hình rõ ràng, nên việc tu bổ, tôn tạo và phát huy giá trị được tiến hành theo Luật Di sản; sinh hoạt tín ngưỡng tôn giáo từ các di tích, nhất là lễ hội được tổ chức theo quy định từ xưa, có sự chọn lọc và điều chỉnh cho phù hợp với xã hội đương đại.

Để đi đúng con đường bảo tồn này, trước tiên cần kiểm kê lại toàn bộ di tích và sinh hoạt văn hóa tín ngưỡng truyền thống từ các di tích, từ đó lập kế hoạch di chuyển, giải tỏa các hộ dân ra khỏi các di tích đã được xếp hạng. Việc xây dựng phương án tu bổ, tôn tạo tổng thể và từng di tích cần chú ý tới các "địa chỉ" trọng điểm có quan hệ trực tiếp tới du lịch phố cổ như: Quán Huyền Thiên ở 54 Hàng Khoai, Nhà 48 phố Hàng Ngang, Chùa Kim Cổ ở 73 Đường Thành... Ngoài ra, cũng

không thể bỏ qua việc gắn biển hoặc điều chỉnh vị trí biển các di tích cách mạng và kháng chiến. Công việc quan trọng nữa là tiếp tục thực hiện các biện pháp phát huy giá trị di tích, nhằm tuyên truyền giáo dục truyền thống và thu hút khách du lịch. Đây là trách nhiệm của chính quyền các cấp từ quận đến phường, tổ dân phố và hộ gia đình; đặc biệt, ngành văn hóa quận và Ban quản lý phố cổ có vai trò tham mưu và triển khai trực tiếp.

Đền Tam Phủ - 52 Hàng Cót

Cũng phải nói rằng, các di tích tiêu biểu cần một môi trường cảnh quan sạch đẹp, có tài liệu (tờ gấp...) để giới thiệu với khách tham quan; cần các lễ hội truyền thống và lễ hội mới được tổ chức tại di tích (hoặc khu vực có di tích) theo Đề án lễ hội mà UBND quận Hoàn Kiếm đã xây dựng. Ngay cả nghi lễ Châu văn theo tục thờ Mẫu xưa cũng cần được khắc

phục các sai lệch, để nơi đây thực sự là một bảo tàng sống về văn hóa tín ngưỡng truyền thống.

Bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị các di tích là thổi hồn vào Khu phố cổ, tạo điểm nhấn cho phố cổ trong lòng Hà Nội, trong chính người dân Hà thành và du khách gần xa.

● Ảnh: Hải Nam

Đón gió đầu mùa

■ Phương Quang

Dã sang tháng Mười ta mà trời vẫn oi bức lạ. Tối hôm trước, tivi báo sắp có không khí lạnh tràn về... Xẩm chiều, trời trở gió, mang theo cái lạnh đầu mùa xào

xạc những tán cây trong phố cổ. Đón gió mùa đầu tiên là những con phố dẫn từ mạn bờ sông vào như Hàng Buồm, Cầu Gỗ, Hàng Chiếu, Mã Mây... Hơi lạnh chưa đến mức khiến người ta phải xoa xuýt, nhưng cũng đủ để nhớ tới những chiếc áo khoác mỏng khi xuống phố...

Ngày ấy, hầu hết anh em chúng tôi còn trẻ. Cứ vào cứ tháng Mười, cả lũ hay thấp thỏm ngóng gió mùa. Khó mà nói hết cái cảm xúc ấy, nó có thể ví như sự ngóng đợi cô gái mà mình yêu vậy. Không hẹn mà nên, cũng chẳng cần nhắn nhe mời gọi, lúc ngọn gió may cuốn nhẹ những chiếc lá khô chấp chới trong ánh đèn đường vừa bật là cả nhóm tề tựu trên căn gác nhỏ nhà anh bạn làm thơ, sát cạnh

quán chả cá Lã Vọng. Sau một chén rượu thuốc chất từ cái be cổ thời Trần ra những chiếc chén hạt mít men rạn "lấy đà", cả bọn bắt đầu chuyến giang hồ vật đón gió đầu mùa về Phố cổ.

Từ con phố ngang Chả Cá, rẽ ra Lãn Ông rồi đến Hàng Buồm mỗi bước lại cảm nhận rõ hơn cái lạnh về theo ngọn gió mùa. Những bước chân lẫm đẫm ngược hướng ngọn gió mùa mỗi lúc một mạnh ra ngả Mã Mây, rẽ sang Hàng Mắm, rồi vòng lại vào Phất Lộc, con ngõ nổi danh nhờ Phái Phở, loanh quanh theo lối ngọn gió đầu mùa. Không ào ạt như lúc tràn qua cánh bãi bên kia sông, cũng không ràn rạt khiến những sợi dây điện vút lên tiếng u u lúc vượt qua triền đê sông Cái... Vào đến Phố cổ, ngọn gió mùa như dịu lại, vờn theo những gờ mái, những mảng tường rêu phong trong từng căn phố nhỏ, ngõ nhỏ...

Như chỉ đợi có ngọn gió mùa, những hàng quà, thức quà ngày Đông Phố cổ rủ nhau tái xuất. Những hàng quà không mấy phù hợp với những lúc nắng nôi như bánh

rán nóng, bánh gối, rồi bánh trôi nước, lục tào xá, chi ma phũ... ấm từng góc phố với bập bùng bếp lửa như gọi, như mời. Hấp dẫn và bình dân là ngô nướng, thức quà mà có thể nói mà không sợ quá lời là thiếu nó thì bất thành mùa Đông Hà Nội. Góc phố Hàng Chĩnh, núp sau một trụ cột đèn, hàng ngô nướng đã đượm chấu than hồng. Ngô nếp trồng đất bãi giữa dưới cầu Long Biên vừa tằm bánh tẻ, đã bóc lớp áo được bàn tay khéo léo của bà hàng xoay trở trên chấu than hoa, dần đổi từ trắng ngà sang vàng sậm, kèm theo mùi thơm ngọt, nhẹ nhàng mà khó cưỡng. Bí quyết của những bà, những cô hàng ngô nướng là sự ăn ý nhịp nhàng giữa việc xoay trở bập ngô với những nhát quạt vừa độ, sao cho than đủ độ hồng, ngô vừa chín tới mà vẫn vàng đều. Bởi vậy nên công việc này mới gọi là quạt ngô, mà không phải là nướng ngô. Lại nói về cái trụ cột đèn. Trong phố cổ đó đây vẫn còn sót lại những cái trụ cột đèn, chính xác là phần đỡ của những cột đèn bằng sắt phía trên, mỗi bề non một mét tây. Dường như nó sinh ra là để cho ngừng người lao động mưu sinh nơi phố cổ. Những ngày hè nóng nực, đây là chỗ cho bác bớm vá xe đạp hay cô bán sấu đá, chè đồ đen. Còn lúc Đông về là nơi những bếp ngô nướng tá túc, vừa khuấy gió, lại kín đáo khiến những ông khách thèm món quà quê như lũ chúng tôi bót ngại ngần khi thỏa mãn cái thú được ngồi quanh chấu than hồng mà xuýt xoa, ngắm nhìn vẻ khéo léo có thể tôn lên hàng nghệ thuật của bà lão có tay nghề quạt ngô mấy chục năm, nghe tiếng lép bép vui tai mỗi khi một tảng hoa lửa nổ nhẹ, chờ đợi giây phút được áp trong đôi bàn tay bập ngô còn nóng mà cảm nhận hơi ấm lan tỏa

trong cái se lạnh đầu mùa.

Muộn hơn một chút, khi cái lạnh đã chiếm lĩnh trọn vẹn bốn phía phố phường, khi bước chân nướng theo gió mùa đã moi moi và bụng đã ngon ngót, là lúc kiếm chỗ ăn đêm.. Không phải những nhà hàng sang trọng như Mỹ Kinh, Nguyên Sinh... mà là những quán nhỏ khiêm nhường nép mình trong phố cổ mà không kém phần nổi tiếng. Bếp lò than hồng rực, quán bánh cuốn nóng gần trụ sở Hội Văn nghệ Hà Nội đón khách ăn khuya với làn hơi ấm áp tỏa từ nồi tráng bánh cùng mùi hành phi thơm nức... Không gian nhỏ, những bộ bàn ghế cũ kĩ được bù lại bởi không khí ấm áp, sự đơn giản mời chào và nhất là đĩa bánh dẻo mượt còn nóng hổi, bát nước chấm pha khéo và đĩa rau húng, rau mùi đầu mùa xanh mướt mắt...

Thường thì chuyến giang hồ vật của mấy anh em tạm dừng nơi quán chè chén dưới mái hiên đình Thái Cam, góc phố Hàng Vải - Bát Đàn. Tạm dừng là bởi từ đây lại bắt đầu một cuộc ngóng chờ cho đến cữ gió đầu mùa năm sau.

Những tưởng những cái thú nhỏ của người phường phố cũng như những việc mưu sinh của họ sẽ mãi còn tạo nên cái hồn Phố cổ mà thiếu nó thì không gian này chỉ là một bảo tàng khô cứng... Vậy mà đã mấy chục năm qua, anh em tôi kẻ còn người mất và nhiều người đã làm cuộc "tháo chạy" khỏi Phố cổ ngày một ồn ào, náo nhiệt trong niềm vui tiếc cùng sự ân hận na ná như sự ân hận bởi đã không đủ sức bảo vệ người con gái mình từng yêu thương...

Ảnh: Nguyễn Toàn

John Ramsden

Hà Nội - Mảnh đất hóa tâm hồn

Ấn tượng về một “ông Tây” mê mẩn Hà Nội đã lắng đọng trong tâm tưởng tôi từ buổi trao giải thưởng “Bùi Xuân Phái – Vì tình yêu Hà Nội” 2013, dù cho John Ramsden không có mặt. Chỉ đến khi triển lãm ảnh “Hà Nội – Mảnh đất hóa tâm hồn” trình diện công chúng với sự hội ngộ “vùng đất kỷ niệm” đầy nỗi niềm của chính tác giả, người ta mới ồ lên trân trọng: “Ông Tây” ấy – ngài Đại sứ ấy đã “ôm” hình bóng Hà Nội trong trái tim suốt mấy chục năm ròng. Cái ấn tượng lắng đọng trong tôi ban đầu bỗng chốc hóa thành lời khẳng định...

■ Nhật Anh

■ Ảnh: John Ramsden

Một thời chưa xa

Hóa ra chẳng phải chỉ người Hà Nội, người Việt Nam mới yêu Hà Nội bằng cả tấm lòng như một người con hướng về quê mẹ. Hóa ra chẳng phải chỉ sinh ra và lớn lên ở vùng đất nào đó mới biết nhớ và thêm gắn bó với nơi ấy. Chỉ cần một trái tim chân thành là đất và người xích lại gần nhau, cho dù có bất đồng về ngôn ngữ. John Ramsden là vậy, “chân ướt chân ráo” đến Hà Nội khi chưa biết tí gì về tiếng Việt lẫn văn hóa Việt, nhưng chỉ 3 năm sống, gắn bó, tìm hiểu và khám phá, Hà Nội đã “hóa tâm hồn” trong trái tim của công dân người Anh này. Là bởi ông đã lặng lẽ cảm nhận được hết những “cử chỉ” và chiều sâu ẩn trong dáng hình Hà Nội thuở đang gánh gồng những vết thương chiến tranh để lớn lên mà “vẫn là chính mình”.

Không phải ngẫu nhiên mà cho đến tận giờ, trong John Ramsden vẫn sâu đậm những đường nét của Hà Nội 33 năm về trước. “Năm 1980, tôi lần đầu tiên đặt chân đến Hà Nội với cương vị là Phó Đại sứ của Đại sứ quán Anh. Vào thời điểm đó, khái niệm về Việt Nam trong tôi còn rất mơ hồ. Chính vì vậy, khi được tận mắt nhìn và hòa mình vào cuộc sống của người dân Hà thành, tôi đã bị mê hoặc bởi

Jonh Janden
đã được trao tặng
Giải thưởng
“Bùi Xuân Phái
- Vì tình yêu Hà Nội”
2013

vẻ đẹp mộc mạc của một thành phố đang dần hồi phục sau chiến tranh” – ông hồi tưởng bằng cảm xúc như của người đi xa trở về. Vì sự mê hoặc đó mà ông cứ rong ruổi trên chiếc xe đạp, lang thang qua các ngõ phố, góc đường ghi lại những khoảnh khắc của Hà Nội khiến ông “mê mẩn”. Hết ngày này qua tháng khác trong suốt 3 năm làm “ngài Đại sứ”, ông đi tìm “hồn” Hà Nội, chỉ duy nhất một mục đích: Làm quà tặng chính mình. Hà Nội lưu lại trong những khuôn hình của John là cuộc sống thời bao cấp với những con người mong manh áo quần giữa tiết đông se sắt; Là một thành phố thông dong xe đạp, những chiếc thùng sắt thay người đứng xếp hàng đợi nước sinh hoạt, những hàng người nối nhau trước cửa mậu dịch chờ mua đồ dùng, thực phẩm; là Hồ Gươm rêu phong bên hàng liễu rủ, phố Tô Dịch yên bình với những người dân ngồi trên lòng đường chừa gỗ... 33 năm sau, ký ức vẫn gọi tên Hà Nội yên bình, bởi hơn 1.800 bức ảnh ông chụp trong 3 năm ở đây đã theo ông về nước Anh, “sống” cùng ông và luôn nhắc nhở ông về một thời “như mới hôm qua”...

Ký ức không ngủ yên

Một người nước ngoài được trao giải thưởng Vì tình yêu Hà Nội quả là điều đáng ngạc nhiên. Nhưng nếu ai biết được John Ramsden đã âm thầm cống hiến cho Hà Nội thế nào sẽ hiểu tặng thưởng ấy thật sự xứng đáng. Ông không để ký ức yên vị trong góc lòng sâu thẳm, mà đã bền bỉ tìm con đường “hồi hương” thật đẹp để cho những tác phẩm vì tình yêu Hà Nội của mình, bền bỉ tìm cơ hội cho hình ảnh Hà Nội rạng rỡ trước bạn bè quốc tế.

Có lẽ những tháng năm dù ngắn ngủi nhưng đầy ý nghĩa ở Việt Nam đã đẩy John đến gần hơn với những người Việt đang sống và làm việc ở xứ sở sương mù quê hương ông. Dù chưa một lần trở lại mảnh đất đã “hóa tâm hồn” trong ông, nhưng John vẫn vẹn nguyên những tình cảm cho quãng thời gian ở đây, cũng như vẫn mê mải tìm đọc những trang viết về Việt Nam. Để đúng khi Hà Nội tròn nghìn năm tuổi, ông tìm được chỗ cho những bức ảnh của mình trong Bảo tàng nghệ thuật Đông Á ở Bath. Rồi đúng 30 năm sau ngày chia tay Hà Nội (năm 2012), ông đã có triển lãm đầu tiên về thành phố ông yêu với sự hỗ trợ của Hội những người Việt trẻ đang sống và làm việc ở Anh, các kiến trúc sư Việt Nam ở Anh. Mang tâm huyết “hương về thành phố xa xôi”, đầu năm 2013, ông lại liên tiếp cho các buổi nói chuyện và triển lãm những bức ảnh này trình diện người London. Con đường ông đi tìm bấy

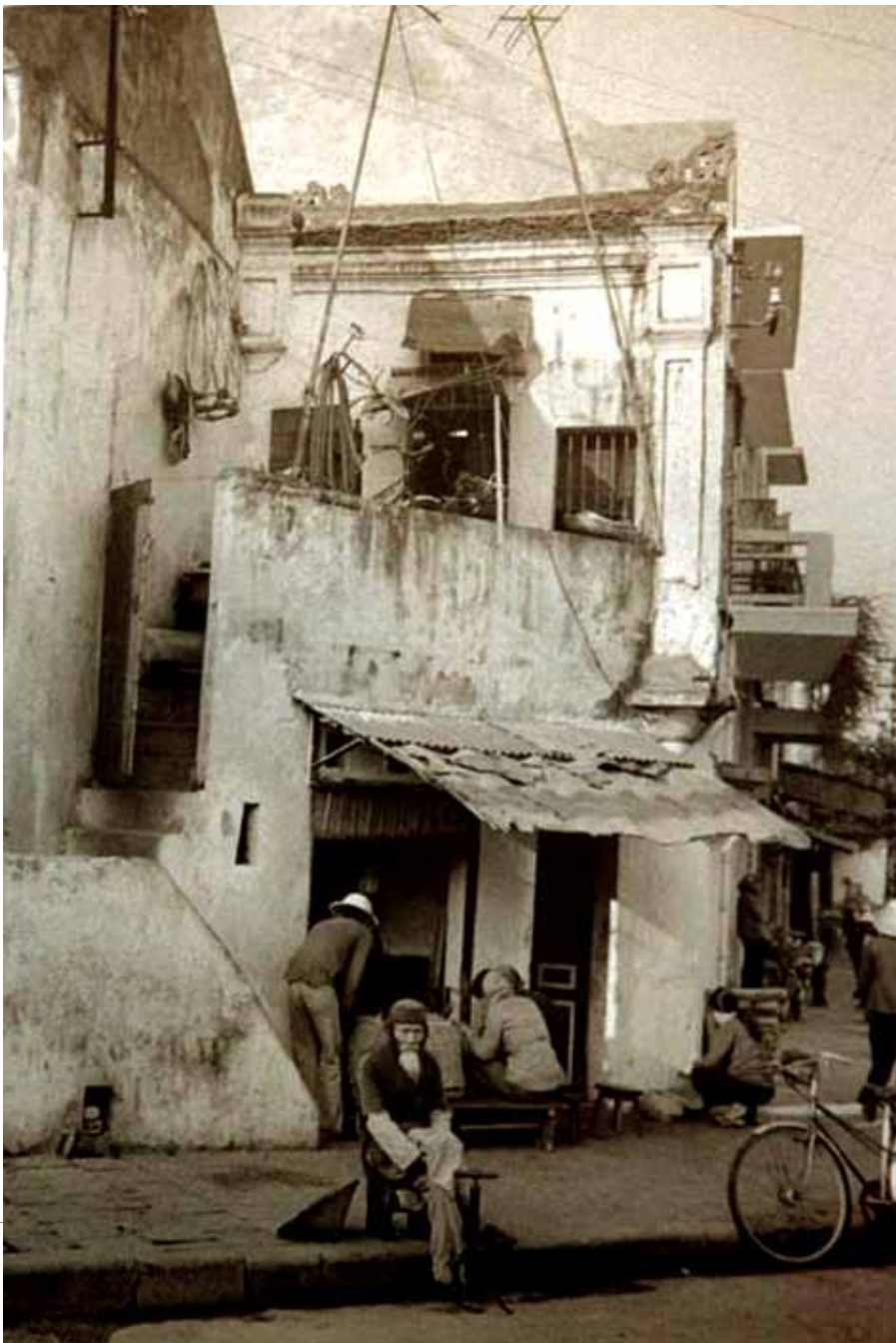
lâu đã mở ra, khoáng đạt và chân thành để John liên tiếp được kể câu chuyện ký ức Hà Nội với bè bạn. Ấy là triển lãm quy mô nhỏ với 15 bức ảnh Hà Nội tại Copenhagen (Đan Mạch); triển lãm gồm cả những bức ảnh John Ramsden chưa hề công bố ở London (tháng 5/2013); triển lãm tại “Vietnam Open Festival” ở London (tháng 7/2013)... Và cũng chính trong tháng 7, những “đứa con xa xứ” của John đã được trở về cố hương trong sự ngỡ ngàng đầy ngưỡng mộ của người Hà Nội.

Ngắm bức tường có ảnh Bùi Xuân Phái cùng những góc phố do danh họa vẽ mà John Ramsden chụp lại, dịch giả Dương Tường phải thốt lên: “Tôi rất xúc động và bất ngờ bởi những bức ảnh của John. Đặc biệt những bức ảnh chụp chân dung Bùi Xuân Phái, Nguyễn Tư Nghiêm, Nguyễn Tuân... những người “vang bóng một thời” của văn nghệ Hà Thành. Những bức ảnh đó có giá trị tư liệu vô cùng quý báu”. Còn Chủ tịch Hội nghệ sỹ nhiếp ảnh Việt Nam Nguyễn Quốc Khánh thì đầy trân trọng khi khẳng định, sự góp nhặt công phu những hình ảnh của John đã bổ khuyết phần nào cho nhiếp ảnh Hà Nội nói riêng và Việt Nam nói chung. Dẫu vậy, “ngài Đại sứ” vẫn đầy ước nguyện: “Sau Hà Nội, tôi còn muốn được đem bộ ảnh đến các nơi khác nữa, như TP Hồ Chí Minh, hoặc Pháp, Mỹ... Tôi cùng các cộng sự đã làm một quyển sách về bộ ảnh và

chúng tôi cũng sẽ đưa toàn bộ ảnh này lên một trang dữ liệu trên mạng để phục vụ những người quan tâm nghiên cứu về Hà Nội”.

Trở lại Hà Nội sau 33 năm quả là một dấu mốc quan trọng với John Ramsden, giống như một ranh giới của kỷ ức và thực tại. 33 năm trước John khám phá Hà Nội bằng trái tim, giờ ông vẫn nhìn nơi này bằng ánh mắt yêu thương và trái tim nồng ấm ấy: “Tôi rất ấn tượng khi Hà Nội đã phát triển như vậy chỉ trong thời gian ngắn. Hơn thế, giờ đây Hà Nội đã không còn bị cô lập với thế giới. Ngược lại, thế giới đang đổ về Hà Nội, với sự thích thú khám phá về đời sống văn hóa và chiều sâu lịch sử. Cho nên, Hà Nội không còn yên ả như xưa mà dần trở thành thành phố quốc tế, song bản sắc Hà Nội vẫn vẹn nguyên trong từng ngôi nhà, góc phố nhờ những chút tình đậm thắm tiềm ẩn ngàn đời”. John quả thật rất hiểu văn hóa Hà Nội.

... 33 năm sau, kỷ ức vẫn gọi tên Hà Nội yên bình, bởi hơn **1.800 bức ảnh** ông chụp trong **3 năm** ở đây đã theo ông về nước Anh, “sống” cùng ông và luôn nhắc nhở ông về một thời “như mới hôm qua”...

THE SPARKS & những giá trị vượt trội

■ Linh Nhi

Việc Tập đoàn Nam Cường chính thức khánh thành các tổ hợp chung cư THE SPARKS và công bố slogan mới “Vì Việt Nam Cường thịnh” vào ngày 10/11/2013 vừa qua là sự kiện quan trọng. Đây được coi là điểm nhấn trong hành trình phát triển mới của một trong những DN phát triển bất động sản hàng đầu tại thị trường miền Bắc.

Hướng tới mục tiêu toàn diện

Ông Trần Oanh - Tổng Giám đốc Tập đoàn Nam Cường cho biết, việc khánh thành các tổ hợp chung cư THE SPARKS, công bố slogan mới là bước ngoặt quan trọng đối với Tập đoàn. Trong bối cảnh thị trường bất động sản vẫn đang trong giai đoạn trầm lắng, sự kiện này cho thấy nỗ lực của Nam Cường trong việc theo đuổi các kế hoạch đầu tư kinh doanh đã được đề ra trong chiến lược phát triển chung. “Sự kiện này là dịp để Tập đoàn tái khẳng định các cam kết và mục tiêu phát triển, đồng thời công bố các kế hoạch và mục tiêu mới với tư cách là một trong những nhà phát triển bất động sản hàng đầu trên thị trường. Đây cũng là cơ hội để chúng tôi tri ân khách hàng, những người đã đồng hành cùng chúng tôi trong thời gian qua” - ông Trần Oanh nói.

Tổ hợp chung cư “Lê Văn Lương Residentials” từ nay sẽ mang tên THE SPARKS - LÊ VĂN LƯƠNG. Đây là tổ hợp với tên gọi mang ý nghĩa về trí tuệ, cảm xúc và ước mơ.

Trong khi đó, Tổ hợp chung cư “Hoàng Quốc Việt Residentials” mang tên gọi mới THE SPARKS - HOÀNG QUỐC VIỆT. Các cụm chung cư CT1, CT3 giờ đây sẽ là THE OLYMPUS SPARKS.

Với quy hoạch vượt trội và chuỗi giá trị tiện ích gia tăng khép kín, THE SPARKS còn hướng tới mục tiêu phụng sự toàn diện các nhu cầu dân sinh của “cộng đồng Người Nam Cường tri thức hướng thượng”; và gửi gắm mong muốn cùng cư dân Nam Cường xây dựng một cộng đồng văn hóa giàu tri thức, giàu niềm tin, cùng sẻ chia và cộng hưởng những giá trị cao đẹp.

Sự khác biệt

Điểm riêng và là giá trị lớn nhất mà sản phẩm chung cư Nam Cường mang đến cho quý khách hàng là quy hoạch và nó sẽ được chứng minh qua thời gian với những giá trị phát triển bền vững, môi trường sinh thái, sự phát triển hài hòa và chất lượng sống của con người giữa thiên nhiên.

Tổ hợp chung cư được quy hoạch để xây dựng trong lòng công viên SPARKS, là “tổ hợp” đô thị hiện đại, vững bền. Việc xây nhà trong công viên là tầm nhìn đã tính toán cho tương lai gần. Tầm nhìn trong quy hoạch tổng thể khu đô thị của Nam Cường đã tính đến trường học, bệnh viện quốc tế, trung tâm thương mại, khu vui chơi... phục vụ nhu cầu an sinh khép kín của cư dân.

Thông điệp của Nam Cường là: “Xây nhà” để “Xây cuộc sống chất lượng hơn” và “Xây Niềm tin vào một Tương lai tốt đẹp hơn”. Tinh thần đó sẽ luôn được giữ vững như một phương châm lao động, cống hiến của Tập đoàn Nam Cường: Người Nam Cường vì cộng đồng - Vì Việt Nam Cường thịnh.

**“XÂY NHÀ” ĐỂ
“XÂY CUỘC
SỐNG CHẤT
LƯỢNG HƠN”**

QUY HOẠCH PHÂN KHU S1

Ưu tiên ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN TRỤC ĐƯỜNG TÂY THĂNG LONG

■ Song Hà

Phân khu đô thị S1 thuộc địa giới hành chính các xã Liên Hồng, Hạ Mỗ, Liên Hà, Liên Trung, Tân Hội, Tân Lập của huyện Đan Phượng và các xã Thượng Cát, Tây Tựu, Liên Mạc của huyện Từ Liêm. Khu vực lập quy hoạch nằm ở phía Tây thành phố trung tâm, thuộc chuỗi đô thị phía Đông đường vành đai 4. Quy mô nghiên cứu quy hoạch khoảng 1.189ha với dân số dự báo đến năm 2030 là 68.000 người và tối đa đến 2050 là 100.000 người. Trên cơ sở phân tích, đánh giá hiện trạng và dự báo nhu cầu phát triển về kinh tế - xã hội, dân số, đất đai theo định hướng quy hoạch chung, phân khu đô thị S1 được chia thành 3 khu và 16 ô quy hoạch để kiểm soát phát triển.

Đối với đất nhóm nhà ở xây dựng mới được nghiên cứu xây dựng đồng bộ, hiện đại, hạ tầng kỹ thuật theo hướng chất lượng cao. Trong quá trình triển khai sẽ ưu tiên bố trí quỹ đất để giải quyết nhà ở và dịch vụ của địa phương, thành phố với thứ tự ưu tiên là: quỹ đất tái định cư, giãn dân, di dân giải phóng mặt bằng, nhà ở xã hội, nhà ở thương mại.

Về phân kỳ đầu tư, xác định danh mục các dự án ưu tiên đầu tư, theo quy hoạch chung Thủ đô, phân khu S1 nằm trong khu vực phát triển đợt đầu của thành phố. Dự kiến các khu vực phát triển đợt đầu thuộc phân khu S1 là xung quanh xã Tân Hội và khu vực thuộc địa bàn huyện Từ Liêm nằm ở phía nam của phân khu S1. Quỹ đất nằm ở phía

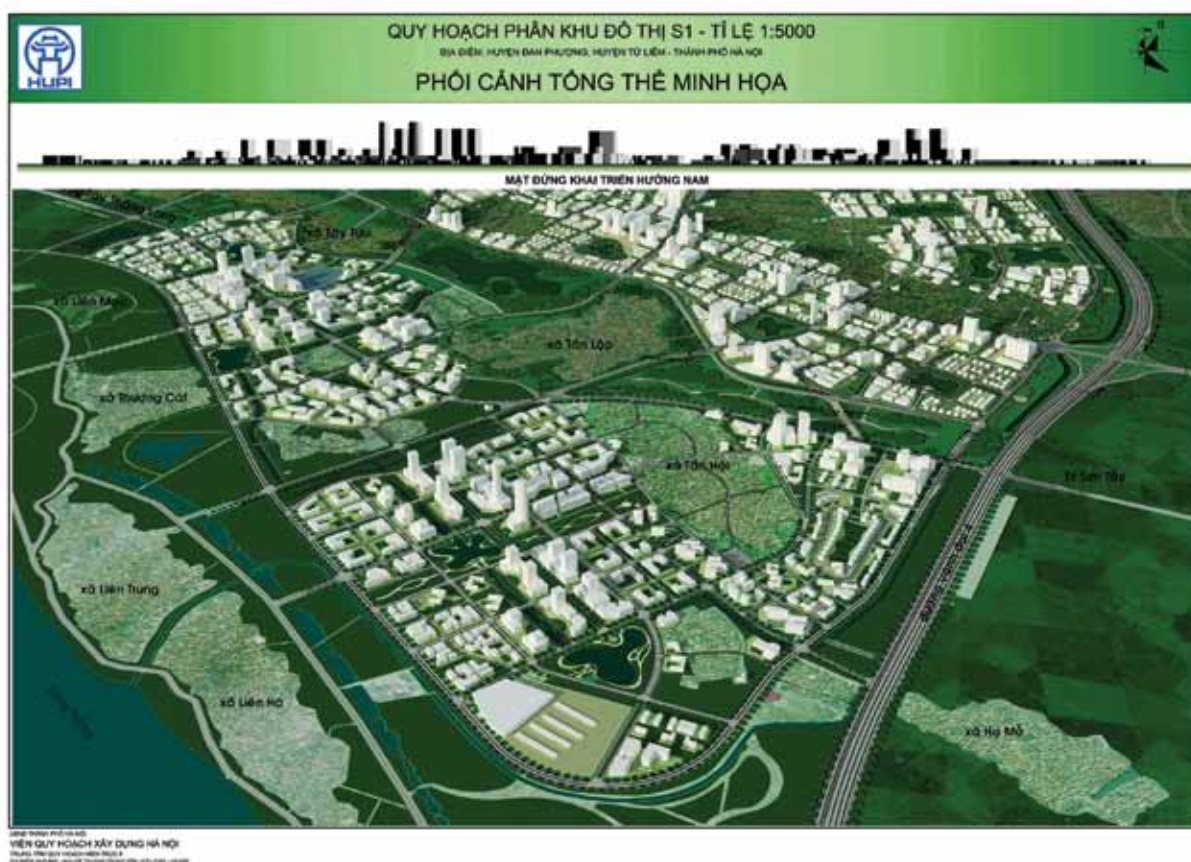
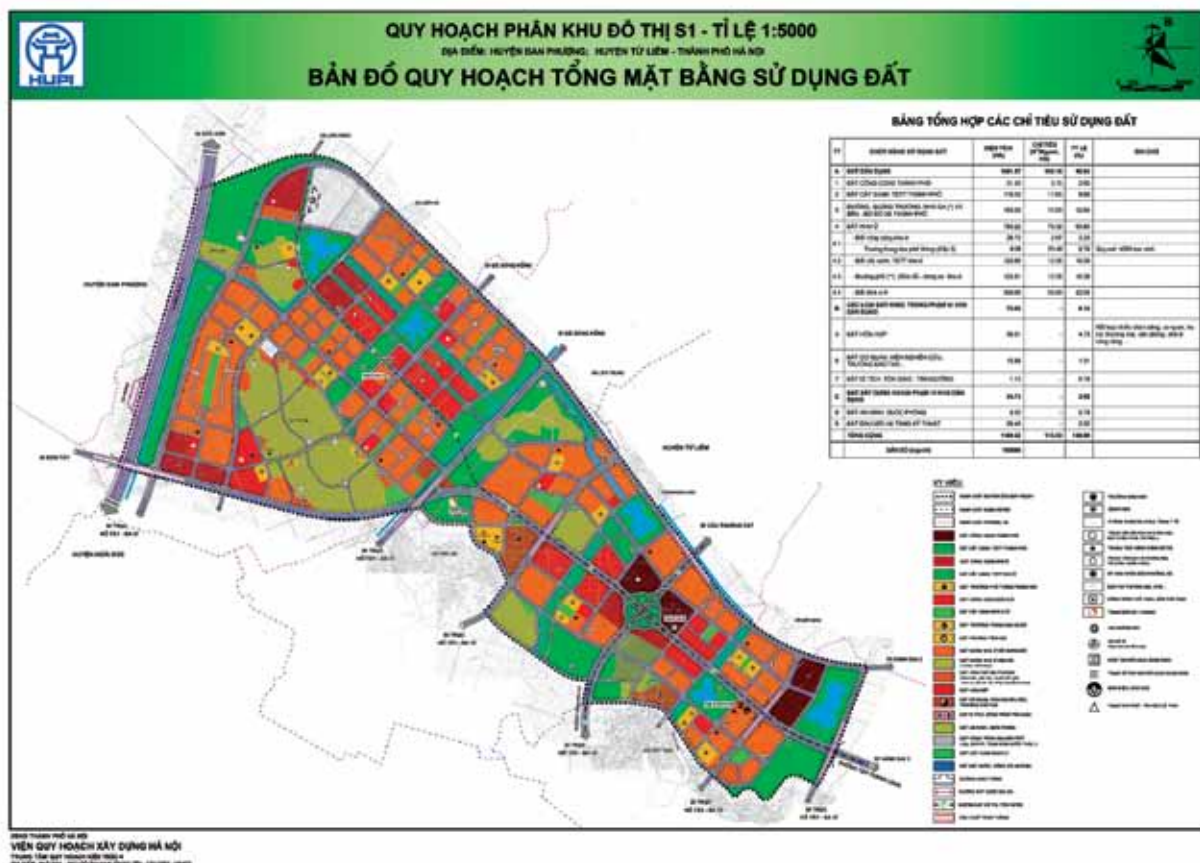
bắc khu vực nghiên cứu quy hoạch, gần không xanh sinh thái sông Hồng, cơ sở công nghiệp, kho tàng, nhà máy, xí nghiệp, trụ sở cơ quan không phù hợp với quy hoạch phân

khu sẽ dần từng bước được chuyển đổi chức năng cho phù hợp. Một số dự án hạ tầng xã hội và đô thị ưu tiên đầu tư gồm: Các dự án nằm xung quanh trục đường Tây Thăng Long và đường vành đai 3,5; Dự án phát triển các khu đô thị mới để đáp ứng nhu cầu nhà ở của nhân dân và tạo bộ mặt đô thị, trong đó ưu tiên cho các nhu cầu di dân tái định cư và giãn dân tại chỗ. Để đồng bộ với quy hoạch sử dụng đất, các dự án hạ tầng kỹ thuật được ưu tiên là

đường vành đai 3,5 và đường Tây Thăng Long.

Quy hoạch xác định cụm công trình điểm nhấn trong đô thị được bố trí tại khu vực có tầm nhìn thuận lợi, xung quanh khu vực gần các nút giao cắt đường Tây Thăng Long với các tuyến vành đai, tuyến đường đi trục Hồ Tây – Ba Vì, đường đi cầu Thượng Cát. Các công trình này đóng vai trò là điểm nhấn của đô thị và cũng là điểm nhấn của cửa ngõ phía Tây đô thị trung tâm. Cùng với việc xác định các khu vực phát triển, quy hoạch cũng đặt ra yêu cầu bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa Thăng Long - Hà Nội như các làn nghề, cụm di tích và di tích.

**Quy hoạch xác
định cụm công
trình điểm nhấn
trong đô thị
được bố trí tại
khu vực có tầm
nhìn thuận lợi**

NGHỆ SĨ HÀ NỘI

"Phố Phái"

■ Nguyễn Thanh Kim

Đương thời, cố nhà văn Nguyễn Tuân mong có một vựng tập về Hà Nội (trong đó có những phiên bản về tranh phố Phái) để người trong nước cũng như "lên đên bốn biển hiểu về Hà Nội cả xưa cả giờ". Ước mong của cụ Nguyễn đã thành. Bây giờ nhiều người yêu tranh phố Phái lại có dịp được chiêm ngưỡng một mảnh hồn Hà Nội thân thương trong quá vãng với bao ký ức một thuở...

Bất cứ ai là họa sĩ đã từng sống ở Hà Nội hoặc là người yêu tranh Phái sẽ không thể bỏ qua mảng tranh về phố cổ Hà Nội (có người quá yêu tranh ông gọi tranh *phố Phái*). Tranh phố của ông như một thoáng gặp nơi góc phố, như một sừng nhìn chỗ đầu hời, như một chợt ủa trong ngõ vắng. Bao nhiêu cách điệu đường nét sắc màu tiết chế được ông xử lý thuần thực. Có người xem tranh Phái thốt kêu lên rằng: Tranh vẽ phố của ông cứ cong vênh như bánh đa quá lửa ấy! Còn màu sắc trong tranh ông cứ lạnh lạnh thế nào (nhất là

cái màu ghi thạch ông thường dùng cuối đời)... Tôi đã từng được ngắm tranh ông trong một triển lãm của *cá nhân họa sĩ* (choán phần lớn là tranh vẽ phố cổ Hà Nội). Phòng tranh chiếm cảm tình tôi ngay phút đầu bởi cách thuyết phục của tranh ông: *Hàng Bè, hàng Muối, hàng Giày, ngả tư Phất Lộc - nét đam mê run rẩy một tấm lòng - có kỷ niệm nào day dứt với mình không...* Có thể nói rằng tranh phố cổ Hà Nội **đồng nhất** với *phố Phái* là ghi nhận cái độc đáo của sáng tạo tranh ông và cũng là một hiển thị không ngoa chút nào. Sau này có rất nhiều họa sĩ vẽ tranh phố cổ Hà Nội nhưng không thể vượt qua được tranh ông,

NÉT
XƯA

Cắt tóc vỉa hè

■ Nguyễn Văn Bình

nhiều khi lại na ná như tranh *phố Phái*?! Bản lĩnh nghệ thuật của ai đó không đủ mạnh để bị lây nhiễm trong từ trường của những tài năng lớn, khó thoát ra được.

Tôi đã từng được đến thăm ông tại nhà riêng của ông ở phố Thuốc Bắc vào đầu thập niên 80 của thế kỷ trước. Hôm đó có họa sĩ Trần Lưu Hậu cũng ghé thăm ông. Họa sĩ Bùi Xuân Phái ngồi trên chiếc ghế bành bằng mây đan đã ngả nâu vàng, nét cười ông ánh lên hiền từ. Khi tôi đưa ông tờ báo có bài thơ “Với người vẽ phố cổ Hà Nội”, Bùi Xuân Phái áp tờ báo trước ngực khẽ nói: “Không ngờ tôi lại được ca ngợi đến như thế này ư”. Và ông rót mời tôi chén rượu quê để mừng lần gặp này. Họa sĩ có nhã ý tặng tôi một bức tranh ông vẽ nhưng tôi ngại ngần vì vinh dự quá lớn. Đó cũng là lần gặp cuối cùng của tôi với họa sĩ Bùi Xuân Phái trước khi ông mất.

Đương thời, cố nhà văn Nguyễn Tuân mong có một vựa tập về Hà Nội (trong đó có những phiên bản về tranh *phố Phái*) để người trong nước cũng như “lên đèn bốn biển hiểu về Hà Nội cả xưa cả giờ”. Ước mong của cụ Nguyễn đã thành. Bây giờ nhiều người yêu tranh phố Phái lại có dịp được chiêm ngưỡng một mảnh hồn Hà Nội thân thương trong quá vãng với bao ký ức một thuở...

Ảnh: YÊN CHÍ

Lách tách, lách tách.

Những nhịp kéo giòn giã vang lên ở góc phố nhỏ, khuất lấp và ỷ tứ. Khách chào đón kín người trong chiếc khăn trắng, nhô lên cái đầu với nét mặt buồn thả thơi giãn. Thợ lom khom vờn quanh khách, chốc chốc lại ngả người ra sau ngắm nghía rồi tiếp tục lúi húi chỉnh chỉnh sửa sửa mái đầu của khách. Đây là cắt tóc vỉa hè.

Cắt tóc vỉa hè là nét không thể thiếu của Hà Nội. Ở bất cứ góc phố nào ta cũng bắt gặp cắt tóc vỉa hè. Khách thì chỉ nam giới, già trẻ lớn bé có cả. Phụ nữ kín đáo thích cắt gội trong nhà. Đàn ông xuềnh xoàng cắt ở ngoài cho thoáng mát đỡ bức bối.

Cắt tóc vỉa hè vừa rẻ vừa vui. Thợ với khách có thể chuyện trò rôm rả từ lúc ngồi xuống cho tới khi rũ khăn chào đón đứng dậy. Thợ cắt tóc tựa tựa một cuốn Bách khoa thư, khách mở chủ đề gì họ cũng có thể bàn được, mà bàn một cách thấu tình đạt lý.

Lách tách, lách tách.

Câu chuyện nở bung như ngô rang, khách cứ lìm dim, thi thoảng chêm vào một vài câu còn thợ thì mồm nói tay làm, điều luyện, tuyệt kỹ. Tay nghề của thợ cắt tóc vỉa hè khá cao, họ có thể cắt theo yêu cầu của khách, nếu khách phớt lờ cho họ thì cũng không thất vọng bao giờ, họ sẽ chọn cắt kiểu phù hợp với độ tuổi, tính tình của khách. Cánh Tây ba lô tới Hà Nội rất khoái cắt tóc vỉa hè, nó vui nhộn, sáng khoái, dân dã. Chỉ với một chiếc ghế, một túi đồ gồm gương, sẽ treo lên tường hoặc thân cây, kéo, tông-đơ, dao cạo và một hộp bột xà phòng, thế là đủ. Thợ cứ nhẩn nha ngồi, có khách tới thì đứng dậy đứng đỉnh cắt, không tranh giành, không chèo kéo, vì đơn giản đa phần là khách với thợ đã quen nhau, có khi quen tới hàng hơn chục năm.

Lách tách, lách tách.

THĂM
PHỐ VÀ
NGƯỜI

Phố Phan Huy Ích

Phan Huy Ích - con phố nhỏ, yên tĩnh, còn sót lại những ngôi nhà cổ kiến trúc Pháp trên cao, tường màu vàng với những giàn dây leo đan cài trên những lan can mang đầy dấu ấn của thời gian và thăng trầm lịch sử.

Những lát cắt từ triển lãm

“Nhà Tây biến hình”

ũng như rất nhiều người đi qua phố Phan Huy Ích, tôi chỉ biết rằng bên trong những con ngõ hẹp kia là thế giới cuộc sống của hàng chục gia đình, rất có thể là mấy thế hệ. Cho đến khi tình cờ lạc vào Manzi (14 Phan Huy Ích) tham dự buổi trò chuyện với 2 nghệ sĩ Trần Hậu Yên Thế và Nguyễn Thế Sơn về “Nhà Tây biến hình”... Thì ra ẩn bên trong những ngõ hẹp và những ngôi nhà mặt phố, còn là một câu chuyện khác về Hà Nội thông qua những biến đổi của các ngôi nhà. Ở đó, người ta hiểu “biến hình” chỉ là sự chuyển đổi bề ngoài, nhưng còn “cái chất”, tức là những con người trong đó, có biến hình không? Và nếu Hà Nội có gì để nhớ, liệu có chăng là khả năng biến hình?

Còn ở tầng trệt của những ngôi nhà ấy là những con ngõ sâu hun hút, chỉ rộng chừng non sải tay. Ngõ mở ra đường như một cửa hàng bỏ ngõ làm lối đi chung, tựa như ngõ nhỏ đời người trên khắp các con phố cổ Hà Nội...

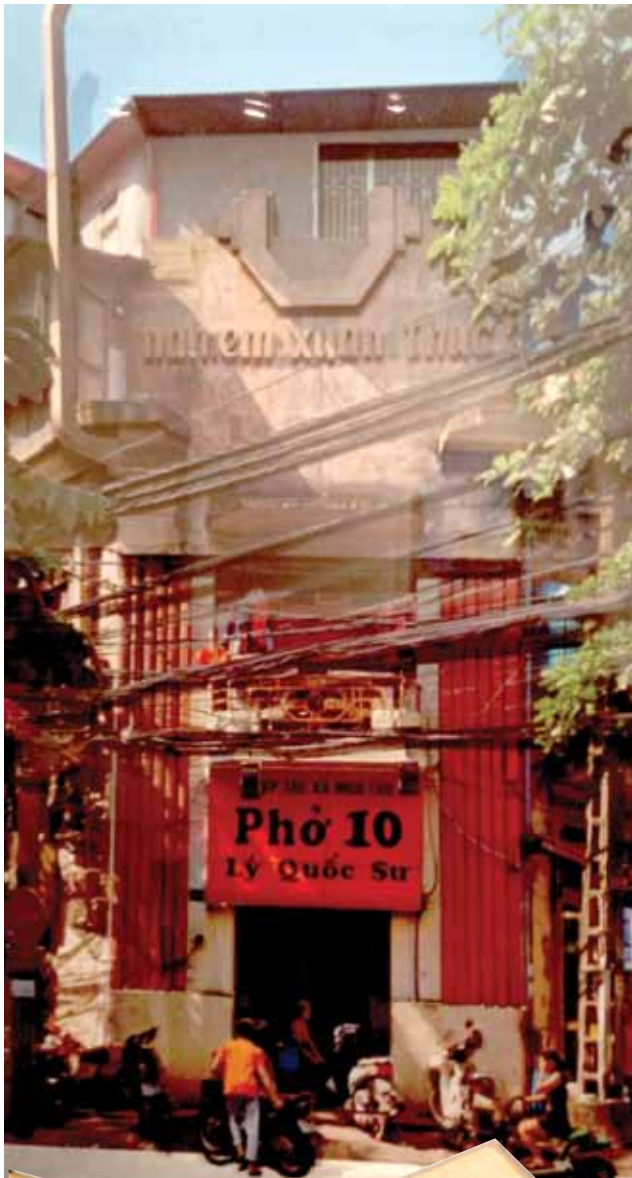
■ Bài và ảnh Ngân Hằng

Rất nhiều thứ đã tham gia vào lộ trình biến hình của những mặt nhà phố cổ từ hơn trăm năm qua của Hà Nội, rồi sau đấy là những thành phố lớn khác trên khắp lãnh thổ Việt Nam. Theo kiến trúc sư Trần Hữu Anh, sau khi người Pháp đến Hà Nội xây dựng nên cây cầu Long Biên và hàng loạt những khu nhà theo lối kiến trúc Pháp, thì người

ta thực sự choáng ngợp trước độ lớn và vẻ đẹp hiện đại của chúng. Rất nhiều gia đình thuộc tầng lớp trung lưu, thương nhân khá giả của Hà Nội đã đua theo phong cách kiến trúc du nhập này. Họ mời kiến trúc sư thiết kế ngôi nhà cho họ, và những kiến trúc sư đã gợi ý cho họ các bản vẽ kiến trúc thể hiện được vị thế hay nghề nghiệp

Xem triển lãm “Nhà Tây biến hình”

của chủ nhân khi tiến hành xây dựng những ngôi nhà (hiện nay ở Sở Tài nguyên & Môi trường TP vẫn còn giữ bản đồ và tư liệu kiến trúc đầu tiên của Hà Nội từ năm 1885 - 1954). Chẳng hạn một gia đình mở tiệm vàng, hay là kinh doanh tơ lụa... thì danh tính của họ đều thể hiện trên “mặt trán” ngôi nhà. Nhưng theo biến động thời gian hay những ngôi nhà này thay chủ hoặc chia cắt nhiều mảnh, rồi làn gió mới của kinh tế thị trường, du nhập thương mại quốc tế... đã “biến hình” các ngôi nhà kiến trúc lối Tây, tái dựng thành các mô hình nghệ thuật mới - độc đáo song lại chứa đựng đầy những nuôi tiếc, e ngại. Ví như những ngõ sâu hun hút vốn xưa kia là cửa chính, hoặc cửa phụ của ngôi nhà; Khi ngôi nhà phân chia cho hàng chục gia đình sinh sống thì được bỏ ngõ thành lối đi chung. Nhiều người nói rằng, khi ngôi nhà Tây đẹp đẻ của chủ nhân ngày xưa bị sang tên, chia năm sẻ bảy thì đã không còn là nó. Nhưng dẫu sao nó vẫn còn là một phần di sản hiếm hoi và đẹp đẻ, có sức sống thật bền bỉ trong lòng Hà Nội.

Những ngôi nhà, những ngõ hẹp trên phố Phan Huy Ích cũng vậy, cũng “biến hình” theo thời gian và mang đầy nét đặc thù của phố cổ Hà Nội. Bản thân câu chuyện về “Nhà Tây biến hình” diễn ra trong một không gian trên phố Phan Huy Ích của các nghệ sỹ cũng “biến hình” so với chủ ý ban đầu của họ trong 10 năm họ “đuổi theo” dự án. Ví như Nguyễn Thế Sơn ban đầu nuôi ý tưởng đi chụp những bóng cây và bóng lá trên các con phố Hà Nội. Nhưng rồi đến năm 2009 - 2010 anh lại theo đuổi hành trình đi chụp ảnh về hiện tượng sông Hồng cận nước, để tìm ra ý tưởng về một dòng sông khác vô hình và hàm chứa cội nguồn thân phận hơn... Sau cả chuỗi dự án với các chủ đề khác nhau, Sơn mới nhập tâm vào chủ đề “Nhà Tây biến hình”. Còn Trần Hậu Yên Thế thì mãi mê chú ý vào những lan can hay tường rào sắt của những ngôi nhà Tây; những ngôi đình làng tổ nghề của ba sáu phố phường cổ xưa hiện tại đã biến mất với thông điệp “Qua phố nhớ gì”. Chính con đường ấy đã dẫn đưa anh đến gần với “Nhà Tây biến hình”...

Vậy là những gì diễn ra trên con phố Phan Huy Ích thanh bình và cổ kính cũng mang theo những số phận tựa như những đời người, có nơi bắt đầu, có những thăng trầm và có những biến đổi... Ấy là những lát cắt mang dáng dấp của phố và người Hà Nội.

HÀ NỘI TRONG MẮT BẠN BÈ

Ngày Đường Lâm nắng

■ Hạnh Nhi

Màu vàng của thóc, vàng nâu của lạc và vàng sậm của ngô ngày được nắng đã làm bước chân tôi nhẹ lại. Không nhiều, nhưng những vệt màu này đã làm cho sân đình làng Mông Phụ gần đến độ như mình vừa trở về, cảm giác như chỉ lát nữa thôi sẽ thấy bà đội nón lúi cuội đảo nắng trên cái sân gạch. Cảm giác như chỉ lát nữa thôi sẽ được ngồi bên ông và nhận một bát nước nước vối sảng sảng thơm...

Không dày đặc và uy nghi như những ngôi đình, chùa trên đất Bắc mà tôi từng đến, trong gió rộng, Mông Phụ có sự lặng lẽ hàm chứa, sự trầm tĩnh khẽ khàng

của khói hương và cả vẻ thanh thoi của ngày không nhiều lao xao. Những cánh cửa gỗ nâu lên tuổi tác dưới mái ngói chưa thật sự cũ, vài sự xô lệch bên mé phải khuôn đình, nơi những thanh gỗ như vừa bị bỏ lại để kịp theo mùa gặt và cả tiếng bé con nũng nịu đã làm tôi thấy được chạm vào Đường Lâm với những gì thật dịu.

Lớp đá ong trên các mảng tường. Những cánh cổng đóng mở không quá đổi thâm u, tiếng nói hơi cao hơn một vài âm vực của người Sơn Tây và vài cái giếng cổ đã trở thành những “guide” nhiệt tình dẫn đường cho chúng tôi vào làng. Được chỉ bảo rằng, đó chưa phải là ngôi nhà đẹp nhất, nhưng quả thật, ngôi nhà cổ mà ông Hùng hiện đang coi ngó và thụ hưởng vẫn có thể đại diện cho một kiến trúc hai gian ba chái kiểu Bắc. Nơi mà ta phải bước rất chậm và khẽ để qua cái bậc cửa cao sau khi vòng qua một khoảng sân khá rộng - nơi có mấy cây cau trẻ đang nuôi quả và hoa khế cuối mùa hãy còn thả vài chùm tím tím.

Chút ẩm vương lên trong ngày có nắng, vẻ xô lệch của chiếc màn gió. Ánh mắt trong trẻo của cô bé vừa bước vào tuổi 17 và tiếng dao chạm thớt của ngôi nhà ngang phía dưới len vào câu chuyện giữa chủ và khách. Trông có vẻ cục mịch thể thôi nhưng chủ nhân của ngôi nhà này cũng khá duyên chuyện. Những câu chuyện về nhà, về làng, về những thói quen văn hoá và ẩm thực của khách ta và khách tây được ông nhắc khá tường tận. Thì người Đường Lâm làm du lịch đã bắt đầu có thâm niên rồi và cũng khó có thể nhớ là bao nhiêu dấu chân đã để lại. Chỉ có thể đọc được điều ấy qua cách đón khách, gian dành cho khách nghỉ lại ăn trưa và giọng nói điềm tĩnh của ông chủ vừa vào tuổi

50. Mấy đứa trẻ con linh động và dạn dĩ với những người khách lạ ngay từ ngõ. Điều gì nữa ư? Thú thật không phải là đường nét kiến trúc mà lại ở mấy tủ cấp đông đặt ở phía trái phải và mùi bột nếp thơm lên khi cô bé cắt nốt mấy khoanh chè lam...

Con đường lát gạch với chút ít tàn ngắn khi chúng tôi trở lại lối cũ. Rồi gió thoảng lên trên cánh đồng làm bay tà áo của mấy người đi xe đạp lúi húi. Cổng làng cũ, nom thật hiền dưới vòm lá xanh đến nỗi khi ngoái đầu lại, tôi cứ ngỡ như nụ cười dưới lớp khăn nâu.

Chỉ là Đường Lâm trong một ngày thoảng nắng...

Ảnh: Giang Nguyễn

ẨM THỰC HÀ THÀNH

Dẻo thơm bánh cuốn Thanh Trì

Thanh Trì - một làng
cổ của Thăng Long
cũ, nay thuộc phường
Thanh Trì, quận Hoàng
Mai, Hà Nội. Làng có
nghề làm **bánh cuốn cổ**
truyền nổi tiếng khắp
đất kinh kỳ xưa.

Mùi hành khô phi, thơm nước mũi, chút ruốc tôm hồng rắc lên những chiếc bánh cuốn trắng trong, óng ả, tròn trịa, trông thật hấp dẫn. Từ hình thức bên ngoài đến hương vị bên trong, bánh cuốn Thanh Trì đã phô bày được những tinh hoa của người tráng bánh, cái tinh tế trong cách thưởng thức của những người sành ẩm thực Hà thành.

Bí quyết làm bánh cuốn Thanh Trì rất công phu. Gạo phải lựa loại gạo tẻ ngon. Nếu gạo quá dẻo thì bánh nát, còn gạo kém thì bánh sẽ khô, cứng. Xay bột cũng rất quan trọng,

gạo được ngâm chừng vài ba tiếng rồi vo sạch, sau đó, gạo được xay thật nhuyễn thành bột nước, bột có nhuyễn thì mặt bánh mới được láng bóng, óng ả. Nếu bột loãng quá bánh sẽ nát, mà đặc quá bánh sẽ dày mình. Khi tráng bột bánh trên phen cũng phải tinh khéo, lá bánh càng mỏng càng ngon.

Bánh cuốn Thanh Trì đặc biệt nhất ở chỗ được tráng rất mỏng, óng mặt, màu trắng trong là bản hòa tấu màu sắc của nhân thịt, mực nhĩ, hành phi.

Mức lưng muối bột, dàn đều trên khuôn vải, đập nắp vung lại. Đợi khi mở nắp vung ra, mặt bánh phồng lên tức là bánh đã chín. Lấy que tre xọc ngang, nguyên một tờ gạo mỏng tang được nhấc ra. Xoa một tý mỡ hành cho bóng bấy rồi gấp lại.

Một đĩa bánh cuốn thơm mùi gạo mới, vừa dẻo vừa giòn ăn với giò, chả Ước Lễ, ngày ngày thơm mùi quế, vài nhánh rau mùi, rau thơm, một bát nước chấm chua ngọt có hương vị cà cuống cay cay thơm lừng thì vị ngon thật khó tả.

Những chiếc bánh cuốn được tráng tại chỗ, còn nóng hôi hổi, bày ra đĩa là có thể ăn ngay. Những chiếc bánh tròn lẳn, óng ả màu trắng ngà trong trong, lồ lộ

nhân thịt, nấm hương mọc nhĩ sau lớp áo mỏng tang như lụa, thật gợi cảm.

Pha nước chấm cũng là bí quyết tài tình của mỗi người, thứ nước óng ánh màu hổ phách, dậy mùi nước mắm, với vị chua, cay, mặn, ngọt vừa phải duyên dáng quyến rũ làm người ăn mãi không chán.

Ngày nay, các công đoạn làm bánh cuốn đã được cơ giới hóa, nhưng trong hội làng thì vẫn phải chế biến theo lối cổ. Nghĩa là bột vẫn phải được xay từ những chiếc cối đá làm từ đá xanh Thanh Hóa. Và để bánh mỏng tang, trắng mịn thì chày bột cũng được pha theo một tỷ lệ với bí quyết riêng.

Nghe những người già kể lại: "Ngày xưa An Quốc, con trai Vua Hùng thứ 18 đã dạy dân làng lấy **gạo thơm xay mịn** ra như nước và tráng thứ **bánh trắng như ngà, trong như lụa**, mỏng tang như giấy. Khi ăn vào có cảm giác lạ, ngọt nhẹ, mềm, giòn và **thanh mát rất hấp dẫn**. Đó chính là bánh cuốn ngày nay.

Hàng năm, cứ vào ngày **1/3 âm lịch, dân làng Thanh Trì lại mở lễ hội** để tưởng nhớ các vị thần linh và các vị Tổ nghề. Trong hội bao giờ cũng diễn ra **cuộc thi tráng bánh cuốn** giữa các thôn trong làng.

■ **Phạm Oanh**

LÀNG & NGHỀ

ĐẬU BẠC ĐỊNH CÔNG

■ bài & ảnh: Lê Bích

Nghệ nhân Ưu tú Quách Văn Hiếu

“Gốm Bát Tràng, bạc Định Công, đồng Ngũ Xã”

Câu ca dao xưa đưa tôi
tìm đến nhà Nghệ nhân
Quách Văn Trường người
nghệ nhân tài hoa của
làng Định Công

Tuấn Anh - con trai nghệ nhân Quách Văn Trường

Đã không còn là làng nữa mà địa chỉ là phường Định Công quận Hoàng Mai - Hà Nội. Thoạt đầu đứng ngoài cửa ngôi nhà phong cách hiện đại của ông Trường tôi không nghĩ đây lại là xưởng đúc bạc. Xưởng nằm tại tầng 1, rộng khoảng 30m2. Nơi đây có 6 chiếc bàn làm việc kê sát nhau. Kế bên là một khoảng sân nhỏ để tập kết máy cán, máy kéo sợi bạc, máy se và bàn đe. Tất cả đều gọn gàng ngăn nắp. Phòng khách nhà ông Trường cũng là nơi trưng bày sản phẩm bạc. Tôi được ông Trường giải thích đúc bạc tức là kéo bạc đã nung chảy thành những sợi chỉ bạc rồi từ những sợi chỉ này

chuyển thành những hình hoa lá, chim muông gắn vào những đồ trang sức. Đâu phải làm thủ công chứ không thể bằng máy.

Ông Trường cho biết hiện ông sống ung dung bằng nghề. Hàng làm ra đến đâu bán hết đến đó. Tuy nhiên nghề đúc bạc truyền thống đang đứng trước nguy cơ thất truyền. Và điều ông tâm đắc nhất là con trai ông anh Quách Tuấn Anh đang tiếp nối ông làm nghề. Ông tâm sự: "Nghề này nó kén người lắm, phải thực sự yêu nghề mới trụ lại được. Tôi có đưa cháu ruột đến đây học nghề được đúng một tuần là bỏ".

Anh Quách Tuấn Anh - con trai nghệ nhân Trường cho biết: "Do nghề đúc bạc vẫn chưa phát triển mạnh ở địa phương nên việc cải tiến các khâu chế tác còn hạn chế. Người thợ vẫn chưa đạt được năng suất lao động tối đa".

Rời nhà ông Trường tôi tới thăm nhà Nghệ nhân ưu tú Quách Văn Hiếu ngay xóm bên. Tại đây quy mô sản xuất cũng tương tự như nhà Nghệ nhân Trường. Ông Hiếu tự hào cho tôi biết ống đã được phong nghệ nhân ưu tú một danh hiệu cao quý nhất trong giới nghệ nhân. Hơn thế nữa ông cũng vui mừng chia sẻ với tôi con trai ông Quách Tuấn Tú cũng theo nghề ông và cũng được phong danh hiệu nghệ nhân. Hiện anh Tú có một cửa hàng riêng ở tại công viên thiên đường Bảo Sơn để phục vụ du khách thăm quan.

Chia tay ông Trường và ông Hiếu, tôi thầm tự hào cho Hà Nội nơi tụ hội được nhiều tinh hoa văn hoá. Và thấy vui khi có những người trẻ tuổi như Tuấn Anh, như Tuấn Tú đã cảm nhận được nét đẹp của sản phẩm truyền thống và quyết tâm gìn giữ, phát triển nó.

Một sản phẩm thể hiện đỉnh cao tay nghề của Nghệ nhân Ưu tú Quách Văn Hiếu

Vấn nạn những ngôi làng Hà Nội

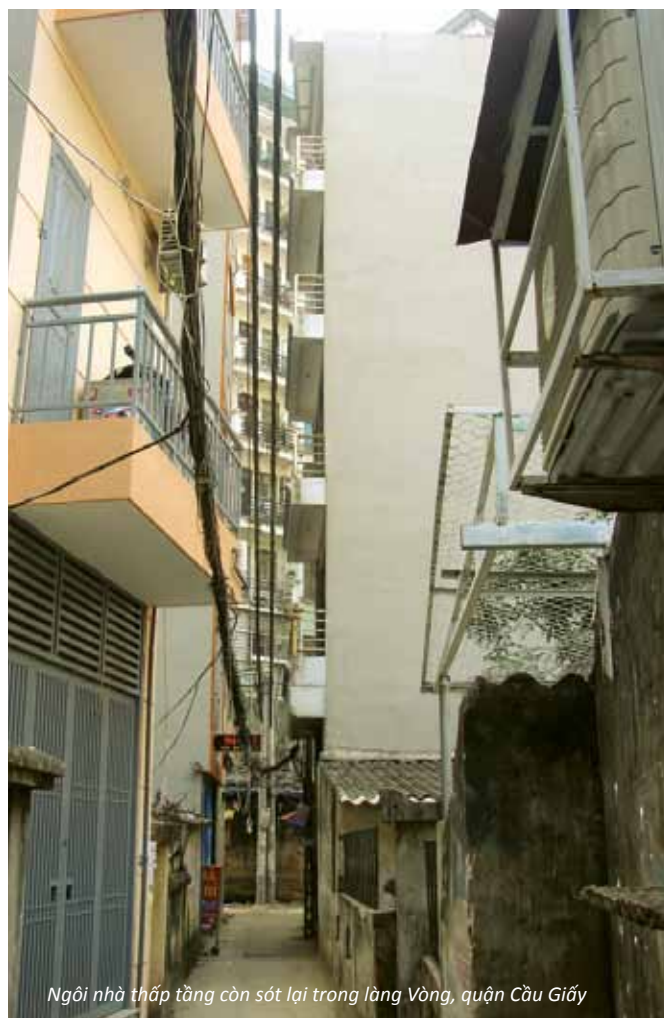
■ Minh Hy

Thiếu quy hoạch, làng cũ của Hà Nội đang mai một. Hà Nội thời Pháp thuộc chỉ có khoảng 130.000 dân, chủ yếu tập trung ở Khu phố cổ và Khu phố Pháp, bao gồm địa giới các quận Hoàn Kiếm, Ba Đình và một phần các quận Hai Bà Trưng, Đống Đa và Tây Hồ ngày nay.

Sau Ngày Giải phóng Thủ đô năm 1954, dân số Hà Nội giảm xuống còn 53.000 người và tới năm 1961, Hà Nội cũng mới chỉ có 91.000 dân sống trên tổng diện tích 584km². Tuy nhiên tới năm 2008, trước khi mở rộng địa giới lần gần đây, dân số Hà Nội đã tăng tới con số gần 3 triệu người trên diện tích 928km². Như vậy so với năm 1961, trong vòng chưa tới 50 năm, mật độ dân số Thủ đô đã tăng lên xấp xỉ 15 lần! Việc gia tăng dân số nhanh chóng như vậy đã phá vỡ cấu trúc đô thị, gây ra nhiều vấn nạn về môi trường và giao thông, đặc biệt ở những ngôi làng cũ của Hà Nội, nơi dân số gia tăng tự phát với tốc độ chóng mặt trong khi hoàn toàn thiếu vắng những quy hoạch tổng thể.

Hệ quả từ việc thiếu quy hoạch

Trước đây, những quận Hai Bà Trưng, Thanh Xuân, Hoàng Mai, Cầu Giấy... vốn là tập hợp của các làng, xã truyền thống của nông thôn Bắc Bộ. Có thể kể tên nhiều làng nổi tiếng như Nhật Tân, Ngọc Hà, Tương Mai, Hoàng Mai, Bạch Mai, Kim Giang, Kim Lũ, Kim Văn, Láng Thượng, Láng Hạ, Dịch Vọng, Làng Cốt, Làng Vòng... Những ngôi làng này sản xuất và cung cấp lương thực, hoa quả, đồ gia dụng... cho thành phố và tạo thành vùng đệm xanh giữa Hà Nội với các tỉnh lân cận. Hầu như làng nào cũng có cổng, đình, chùa, ao. Những ngôi nhà trong làng thường được xây trên nền đất rộng, có sân, vườn, bếp, công trình phụ. Giữa các làng là cánh đồng, nơi người ta trồng lúa hoặc hoa màu. Tất cả hợp thành một tổng thể kiến trúc nông thôn hài hòa theo phong thủy phương Đông. Tuy nhiên, cấu trúc hài hòa này đã bị phá vỡ nghiêm trọng do sự phát

Ngôi nhà thấp tầng còn sót lại trong làng Vòng, quận Cầu Giấy

triển đô thị thiếu quy hoạch những năm 80 và 90 của thế kỷ trước. Do sự gia tăng dân nhập cư, người ta bắt đầu chia những miếng đất do tổ tiên để lại thành những “lô” nhỏ để bán. Những ngôi nhà 3 gian, 5 gian truyền thống dần bị biến mất và được thay bằng những ngôi nhà ống. Đường, ngõ bị lấn chiếm. Ao, chuôm bị san lấp. Hệ quả của sự phát triển “hoang dại” này là việc ra đời những ngõ, ngách lắt léo, sâu hun hút, tối tăm và ẩm thấp trong lòng đô thị. Những ngôi làng từng một thời thoáng đãng thơ mộng giờ đây trở thành những mạng nhện chằng chịt, cản trở sự phát triển đô thị hiện đại.

Lời giải - không dễ trong tương lai gần

Tuy không có con số thống kê cụ thể, nhưng có thể nói rằng, phần đông người dân Hà Nội hiện nay đang sống trong những ngõ, ngách. Đó là những ngôi nhà không có vỉa hè, người ta cứ mở cửa là bước chân ra đường, trong

*Những ngôi làng
một thời thoáng
đãng, thơ mộng
giờ đây trở thành
những mạng nhện
chằng chịt, cản trở
sự phát triển đô thị*

đó rất nhiều ngõ ngách ô tô không đi vào được, thậm chí có những chỗ chỉ vừa đủ cho hai xe đạp tránh nhau. Những khu dân cư như thế tạo ra vô số vấn nạn cho sự phát triển đô thị hiện đại. Đầu tiên là vấn đề an ninh: Nếu xảy ra cháy nổ, xe cứu hỏa không thể đi vào được. Các hoạt động sửa chữa điện, nước, lắp đặt cáp ngầm cũng rất khó thực hiện do thiếu không gian. Ngoài ra cuộc sống trong ngõ ngách cũng không đảm bảo vệ sinh, ánh sáng và không khí. Và cuối cùng, những ngõ ngách của Hà Nội đặt ra vấn nạn giao thông không thể giải quyết nổi.

Gần đây một số nhà nghiên cứu có nói đến “văn hóa xe máy” của Hà Nội và xem đó như một sự cản trở phát triển và gây giảm sút chất lượng cuộc sống. Thật vậy, xe máy tuy là phương tiện giao thông linh hoạt nhưng lại kém an toàn nhất so với các phương tiện khác như xe hơi, tàu điện, xe đạp. Xe máy gây ô nhiễm môi trường và người đi xe máy cũng có tư thế có hại cho cột sống và hệ tuần hoàn nhất, dẫn tới nhiều căn bệnh về xương và huyết áp. Tuy nhiên, người Hà Nội ngày nay lại chưa sẵn sàng cho sự chuyển tiếp lên văn hóa xe hơi, tàu điện, xe bus. Một khi phần lớn dân chúng vẫn sống trong những ngôi nhà ống ở những ngõ ngách chật hẹp thì xe máy vẫn là phương tiện phù hợp nhất. Chính vì thiếu một tầm nhìn xa về quy hoạch đô thị từ những năm 80 - 90 của thế kỷ trước nên ngày nay, Hà Nội đang phải chịu hậu quả nặng nề. Những ngôi làng cũ từng giữ vai trò như lá phổi của Hà Nội giờ đây đang trở thành những vết máu bầm, gây ra bệnh hoại huyết cho đô thị, tuy nhiên việc chữa trị chúng lại không dễ. Những ngôi nhà ống trong những ngõ ngách ẩm thấp giờ đây đều có giá bạc tỷ, không dễ để giải tỏa, đền bù. Làm thế nào để một ngày kia, các phương tiện giao thông công cộng như tàu điện, xe bus có thể vươn tới được những khu dân cư như thế? Hay chúng ta sẽ mãi phải chung sống với “văn hóa xe máy”? Đó đang và sẽ là câu hỏi không dễ trả lời cho các thế hệ hiện tại và tương lai.

Khu di tích đình Thôn Hạ - chùa Liên Hoa, quận Hoàng Mai.

Thử & cảm nhận

Mỗi tháng ban Biên tập chuyên đề Đô thị & Cuộc sống sẽ gửi tới bạn đọc một số loại mỹ phẩm, trang phục, thực phẩm chức năng, sách... Hãy đăng ký dùng thử và chia sẻ với chúng tôi cảm nhận của bạn về sản phẩm.

Thebodyshop

05 tuýp kem tay ABSINTHE PURIFYING HAND Cream 30ml của hãng mỹ phẩm nổi tiếng Thebodyshop

trị giá 169.000 VNĐ.

Kem dưỡng Absinthe Purifying hàng ngày đầy tinh tế với chiết xuất từ cây ngải đắng giúp dưỡng ẩm cho tay, mang lại cảm giác mềm mại, tươi mới và thanh khiết cho đôi tay của bạn.

Thebodyshop

03 chai sữa tắm Vineyard Peach Shower Gel 250 ml của Thebodyshop trị giá 189.000 VNĐ/chai.

Phiên bản gel tắm đặc biệt không chứa xà phòng với hương thơm của trái đào hoang dã mới hái, chiết xuất dầu hạt đào vùng Địa Trung Hải và mật ong đến từ Ethiopia giúp dưỡng ẩm, cho da mềm mại, tươi mát và mịn màng.

Tony Moly

02 hộp dưỡng da Ice Queen Multi Play Cream 80g của Tony Moly trị giá 370.000 VNĐ/hộp.

Tổng hợp Với các loại dưỡng chất phong phú, hiệu quả, Ice Queen là kem đa chức năng có 3 tác dụng bình ổn da, chống nắng, kem lót sẽ đem lại làn da mịn màng, căng mịn.

Ginif

02 hộp dưỡng da Vitamin ACE Moisture Cream 50ml của hãng mỹ phẩm Hàn Quốc Ginif trị giá 720.000 VNĐ/hộp.

Với tinh chất Vitamin, ACE Moisture Cream giúp làn da mịn màng, căng mịn, đồng thời còn chống nhăn và dưỡng trắng hiệu quả.

MẪU ĐĂNG KÝ

Thử & cảm nhận

Họ và tên:..... Nam ☐ Nữ ☐

Địa chỉ:.....

CMND:..... Cấp ngày:...../...../..... tại:.....

Số ĐT:..... Email:.....

Tôi muốn dùng thử sản phẩm:

- ☐ Sữa tắm Vineyard Peach Shower Gel 250 ml của The body shop
- ☐ Kem tay Absinthe Purifying Hand Cream 30ml của The body shop
- ☐ Dưỡng da Vitamin ACE Moisture Cream 50ml của Ginif
- ☐ Dưỡng da Ice Queen Multi Play Cream 80g của Tony Moly

Hãy nhanh tay cắt phiếu và gửi thư với tiêu đề "Thử và cảm nhận" về tòa soạn chuyên đề Đô thị & Cuộc sống theo địa chỉ: 21 Huỳnh Thúc Kháng, phường Láng Hạ, quận Đống Đa, Hà Nội. Danh sách bạn đọc may mắn nhận sản phẩm dùng thử sẽ được đăng trên số thứ 3.

Chia sẻ & nhận quà

Với mong muốn trở thành người bạn tâm giao của mỗi gia đình, chuyên đề Đô thị & Cuộc sống trân trọng dành tặng 5 độc giả có thư đăng trên số phát hành tháng 12/2013 01 lọ tinh chất Power 10 formula YE effector của hãng mỹ phẩm nổi tiếng Hàn Quốc It's Skin trị giá 467.000 đồng.

Power 10 formula YE effector với chiết xuất nấm men giúp phục hồi và tăng cường sức sống cho làn da. Power 10 formula là dòng sản phẩm chăm sóc da chuyên sâu của It's Skin, giúp người sử dụng cải thiện các vấn đề về da trong thời gian ngắn nhất.

Hãy gửi những tâm sự, ý kiến và ảnh cá nhân của bạn với tiêu đề "Chia sẻ và nhận quà" về Ban biên tập Chuyên đề Đô thị & Cuộc sống theo địa chỉ: 21 Huỳnh Thúc Kháng, phường Láng Hạ, quận Đống Đa, Hà Nội theo địa chỉ: Chuyên đề Đô thị & Cuộc sống, 21 Huỳnh Thúc Kháng, phường Láng Hạ, quận Đống Đa, Hà Nội.

THỊ TRƯỜNG SÁCH PHONG THỦY - ĐỊA LÝ VIỆT NAM

Thật giả khôn lường

■ Phan Vũ Mạnh Đức

Sách phong thủy – địa lý và âm dương thuật số xuất hiện nhiều ở các nước “đồng văn” như Trung Quốc, Việt Nam, Nhật Bản, Triều Tiên. Trong đó, tập trung chủ yếu ở Việt Nam và Trung Quốc. Loại sách này chủ yếu có hai nội dung chính: Hệ thống quy luật – nguyên lý hình thành, vận động của vũ trụ (bao gồm quy luật tự nhiên và quy luật xã hội); và hệ thống phương thức thao tác thực tiễn. Nói cách khác, hệ thống sách này gồm phần nguyên lý và phần ứng dụng, dạy lý thuyết gắn liền với hướng dẫn thực hành. Ở mỗi chương mục, phần hướng dẫn thực hành luôn kèm theo ít nhất một ví dụ cụ thể để minh họa.

Cổ nhân (cả ở Việt Nam và Trung Quốc) viết sách “trước thư lập ngôn” là để lưu cái sở học tâm đắc của mình, mong muốn thế hệ sau nối tiếp và phát huy ý chí của mình để giúp đời, giúp người. Ai cũng sợ người đời sau không hiểu mà phạm sai lầm nên họ hướng dẫn rất tỷ mỉ, cụ thể, dễ học, dễ làm theo. Nho – Y – Lý – Số là 4 môn học không thể không tinh thông của trí thức xưa. Bởi vậy sách viết ra được đời sau kế thừa, lưu danh với hậu thế mới là mục tiêu tối cao của thánh nhân.

Tuy nhiên, tình hình đã khác hẳn trong hệ thống sách phong thủy – địa lý và thuật số hiện đại. Người “sáng tác” sách phong thủy – địa lý và thần học ngày nay có mục đích hoàn toàn khác. Vì tiền, họ vẽ ra hàng vạn thứ cấm kỵ, hàng triệu thứ có khả năng “khuân vàng” về cho người kinh doanh, thăng quan tiến chức. Vì vậy, sách phong thủy – địa lý và thần học ngày nay chỉ còn là một mớ lý thuyết

đầy mâu thuẫn và nặng về mê tín dị đoan. Hệ thống này đã, đang và ngày càng ảnh hưởng nghiêm trọng đến đời sống xã hội và văn hóa - tinh thần của con người.

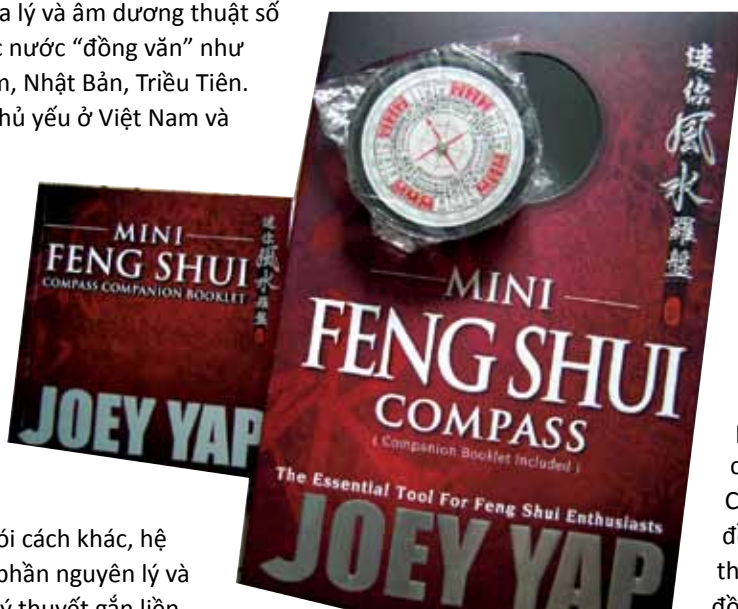
Sách phong thủy ở Trung Quốc: Tên cũ nội dung mới

Sách phong thủy, địa lý ở Trung Quốc có từ thời Bàn Canh, với phương án chọn đất định đô cho nhà Ân; đến thời nhà Chu có Chu Công, Công Lưu, Đàm Phụ... đều là những bậc thầy phong thủy, hoặc có trước tác, hoặc có đồ án phong thủy để lại. Nhưng hầu hết sách phong thủy – địa

lý, thuật số, triết học thời này đều bị Tần Thủy Hoàng đốt sách.

Tuy nhiên, ở những triều đại sau này, các danh gia phong thủy và thần học xuất hiện ngày một nhiều, nhờ đó hệ thống sách phong thủy – địa lý, thần học của Trung Quốc cũng phong phú hơn thời trước. Điều đặc biệt là, trong bảng thống kê 112 danh gia phong thủy – địa lý và thuật số học (tính đến hết thời Thanh) của ông Vương Ngọc Đức, một nhà nghiên cứu thần học Trung Quốc, không hề có các tên như Gia Cát Lượng Khổng Minh, Tôn Vũ, Thiệu Khang Tiết, Thẩm Trúc Như... Tuy nhiên, trong thị trường sách phong thủy hiện đại, những người này lại có nhiều sách nhất (!?).

Theo ông Vương Ngọc Đức, hệ thống sách phong thủy, địa lý, thần học ở Trung Quốc, nhất là những sách nổi tiếng đã bị thất truyền, bị làm giả ngay trong thời phong kiến. Nguyên nhân chủ yếu là do chiến tranh, loạn lạc liên miên và ngay từ thời đó đã có nhiều “thầy bịp” để trục lợi.

Những bộ sách lớn như Tướng thư (46 quyển), Ngũ âm mộ đồ thư (91 quyển), Tạng tướng mộ thư (45 quyển), Âm dương thư (50 quyển), Tạng kinh (20 quyển), Thanh nang bản chỉ luận (28 thiên), Dương trạch tập thành (9 quyển)... phần nhiều đã thất truyền hoặc khó truyền nguyên vẹn đến đời sau.

Vào những năm 60 của thế kỷ 20, sau Đại cách mạng văn hóa, Trung Quốc đã “nhổ cỏ tận gốc” mê tín dị đoan. Đời sống văn hóa mới kéo dài trên 20 năm, có lẽ những cuốn phong thủy – địa lý hay thần học nào còn sót trong dân gian cũng đã nuôi mối hết.

Thế nhưng, cùng với công cuộc cải cách mở cửa, sách phong thủy – địa lý và thần học ở Trung Quốc phục sinh nhanh đến kỳ lạ. Từ các sách nghiên cứu giới thiệu mang tính “phê phán”, dần dần hệ thống này trở thành dòng chủ lưu trong thương mại văn hóa. Hàng loạt tên tuổi nổi tiếng trong lịch sử (dù chưa từng viết sách, hoặc sách đã bị thất truyền) như Chu Công, Tôn Vũ, Khổng Minh, Dương Quân Tùng... bỗng dưng có sách tái bản; sách giả cổ đầu đầu cũng có. Sách phong thủy – địa lý và thuật số ở Trung Quốc nhờ đó có tên gọi, tác giả, khuynh hướng nội dung hoàn toàn giống cổ, nhưng nội dung chi tiết thì sáng tác mới hoàn toàn.

Sách phong thủy ở Việt Nam: Sách thật dịch giả

Việt Nam vốn không có truyền thống về sách phong thủy – địa lý và thần học. Ngoài những sách như Địa lý Tả Ao, Tử vi áo bí, Ngọc hạp, Thông thư... hầu hết thư tịch còn lại liên quan đến mảng kiến thức này đều là sách chép tay thiếu trước hụt sau. Lác đác kiến thức phong thủy – địa lý, thuật số chủ yếu có trong các sách do “tổ tiên để lại”, bí quyết gia truyền, sách phong tục tập quán, vài câu về, tục ngữ ca dao, “sấm”... Tất cả đều đầu đuôi không rõ ràng, không có hệ thống lý luận chung. Hệ thống thao tác ứng dụng thì “thầy nào lẽ nấy”.

Tuy nhiên, cùng với sự thịnh vượng của sách phong thủy – địa lý và thần học ở Trung Quốc hiện nay, hệ thống sách dịch về lĩnh vực này cũng tràn ngập ở thị trường Việt Nam. Sự dễ dãi của sách phong thủy – địa lý và thần học ở Việt Nam khiến nhiều người chẳng cần tỵ Nho – Y – Lý

– Số nào cũng có thể học thông trong vài tháng. Chẳng cần hiểu biết gì về lĩnh vực này, nhiều người chỉ cần biết tiếng Trung là có thể thành “nhà nghiên cứu” phong thủy.

Đa số, những người tham gia vào lĩnh vực này đều còn rất trẻ, thiếu kiến thức về phong thủy – địa lý nhưng vẫn sẵn sàng “nhận sô” của các nhà xuất bản để dịch sách phong thủy. Điều đáng nói, ngay các biên tập viên, hiệu đính, duyệt in không phải ai cũng am tường về phong thủy – địa lý nhưng vì lợi nhuận nên họ sẵn sàng cho ra đời tác phẩm “sách thật, dịch giả”.

Chưa cần nói đến nhưng nguy hại lâu dài của hệ thống sách này, chỉ nhìn bề ngoài ai cũng có thể thấy thực chất sách phong thủy – địa lý và thuật số ở Việt Nam đến 99% là sách dịch giả. “Giá trị”

hàng đầu của nó là giúp người Trung Quốc truyền bá văn hóa và bán hàng công nghiệp Thập văn xương, Tỳ hưu, Nghê đồng, Cóc vàng, Thủy tinh cầu... với giá vàng miếng.

Từ những năm 80 của thế kỷ 20 đến nay có thể coi là thời kỳ “phục hưng” của thư tịch, văn hiến cổ, trong đó có hệ thống sách phong thủy – địa lý và âm dương thuật số. Về hình thức và chủng loại, hệ thống này ngày càng phong phú, nhưng thực tế nội dung của nó hàm chứa ẩn họa khôn lường đối với đời sống xã hội...

Ảnh: TÚ CHI

Giá trị lớn của giải thưởng phi vật chất

■ Bắc Hà

Stockholm, Thụy Điển được trao EGCA năm 2010

Đi xe đạp bảo vệ môi trường ở Copenhagen (Đ)

ừ năm 2010, EGCA trở thành giải thưởng thường niên của Ủy ban EU. Thành phố nào ở châu Âu được trao giải thưởng này tức là được công nhận là “Thủ đô môi trường” của châu

Âu trong một năm. Ý tưởng về công nhận danh hiệu Thủ đô xanh của châu Âu được cựu Thị trưởng Thủ đô Tallinn của Estonia Juri Ratas đưa ra năm 2006. Hàng năm, tất cả các thành phố trong EU, ở các nước muốn gia nhập EU là Serbia, Montenegro, Thổ Nhĩ Kỳ và Iceland, cũng như ở các nước thành viên Khu vực mậu dịch tự do châu Âu (EFTA) với ít nhất 200.000 dân (nếu ở đâu không có TP nào có hơn 200.000 dân thì TP lớn nhất ở quốc gia đó được đăng ký). TP nào đã được trao danh hiệu này thì phải 10 năm sau mới được đăng ký ứng cử lại.

Ủy ban EU đưa ra 12 tiêu chí để đánh giá và chọn ứng viên để trao giải. Tất cả những tiêu chí ấy đều hướng tới xác định ra TP nào ở châu Âu đi tiên phong trong việc tạo dựng sự phát triển và môi trường sống của dân trong đô thị có chất lượng cao nhất về mọi phương diện, đặc biệt về môi

trường sinh thái. Trong đó không chỉ đánh giá những nỗ lực để đáp ứng các tiêu chí về môi trường mà cả khả năng sáng tạo, tác động biểu trưng và giá trị nhân bản của các biện pháp chính sách cho cả những đô thị lớn và khu vực khác. Các ứng viên không những chỉ phải trình bày chiến lược phát triển và quản lý đô thị cho tương lai, mà còn phải báo cáo về tình hình đô thị ấy trong thời gian 10 gần nhất.

Những tiêu chí đánh giá quan trọng nhất là định hướng quy hoạch đô thị, sử dụng nước, xử lý nước thải và rác thải, hiệu quả sử dụng năng lượng, chất lượng không khí, mật độ cây xanh và công viên cây xanh, đóng góp của đô thị vào việc đối phó với biến đổi khí hậu trên thế giới... Trình bày của các ứng viên được coi như những cam kết, cả về tài chính, thực hiện ở thời gian sau khi tham gia tranh giải.

Giải thưởng hay danh hiệu này không đi cùng với tiền thưởng, nhưng có tác động chính trị và tâm lý cũng như có giá trị phi vật chất không hề nhỏ. Sự công nhận là Thủ đô Môi trường của

châu Âu giúp làm nổi bật vị thế của thành phố đoạt giải ở châu Âu và trên thế giới. Đây cũng là cơ hội quảng bá rất hữu hiệu cho đô thị đó và quốc gia đó, thu hút du khách châu Âu cũng như trên thế giới, tạo tiền đề thuận lợi mới

Trong những nỗ lực chung ở nhiều quốc khách lệ và hậu thuẫn mục tiêu tạo ra sự hài hoà giữa phát triển đô thị, đô thị hoá và thân thiện với môi trường, Giải thưởng Thủ đô xanh của châu Âu (European Green Capital Award - EGCA) của Ủy ban EU là sáng kiến có ý nghĩa chính trị to lớn và đóng góp thực tế rất đáng kể.

và động lực quan trọng cho sự phát triển tiếp theo của chính đô thị này. Chính vì thế mà giữa các đô thị ở châu Âu đã nhanh chóng hình thành cuộc thi đua công khai cũng như ngấm ngầm giành danh hiệu này. Cho tới nay, Hội đồng trao giải gồm đại diện của Ủy ban EU, Nghị viện châu Âu, Ủy ban của Nghị viện châu Âu về các khu vực, Cơ quan Môi trường châu Âu, Hội đồng quốc tế về các sáng kiến môi trường của địa phương (ICLEI), Ban thư ký Liên hiệp thị trường các đô thị và của Văn phòng Môi trường châu Âu đã trao EGCA cho Stockholm của Thụy Điển năm 2010, Hamburg của Đức năm 2011, Vitoria - Gasteiz của Tây Ban Nha năm 2012, Nantes của Pháp năm 2013, Copenhagen của Đan Mạch năm 2014 và Bristol của Anh năm 2015. Sáng kiến này của EU rất đáng để các tổ chức hợp tác và liên kết khu vực khác trên thế giới học tập.

Một góc thành phố Hamburg (Đức)

Nanterre, Pháp được trao EGCA năm 2013

“CÁCH MẠNG XANH” trong đô thị lớn

■ Nguyên Sa

Trở thành Đô thị xanh đã được coi là một trong những mục tiêu phát triển của các đô thị trên thế giới. Cùng với Đô thị thông minh (Smart Cities), Đô thị xanh hay Đô thị sinh thái hoặc Đô thị môi trường là diện mạo và bản chất của đô thị trong tương lai. Phương cách và công cụ giúp các đô thị tới được đích ấy là những biện pháp chính sách tương tác và hỗ trợ lẫn nhau được gói lại trong khái niệm “Cuộc Cách mạng xanh trong đô thị”.

Cho tới nay, trên thế giới đã có nhiều đô thị lớn từ nhiều năm nay đã chủ động quan tâm phát động cuộc cách mạng này, nhưng chưa toàn diện mà mới chỉ được trên một vài phương diện. Dù vậy, kết quả đạt được cho tới nay vẫn rất tích cực và đáng khích lệ.

Nội hàm chính của cuộc Cách mạng xanh trong đô thị lớn trước hết là mở rộng phạm vi màu xanh trong đô thị, cụ thể là cây xanh, công viên và sông hồ, tiếp đến là giảm lượng khí thải CO₂ gây hiệu ứng nhà kính từ các phương tiện vận tải dùng nhiên liệu là xăng dầu, tăng cường sử dụng năng lượng tái tạo, tiết kiệm năng lượng và nước, xử lý rác thải và nước thải theo hướng vừa không gây ô nhiễm môi trường vừa có thể tái sử dụng. Nghe đơn giản vậy, nhưng để đạt được mục tiêu đề ra với cuộc Cách mạng xanh trong đô thị lớn, cả chính quyền lẫn người dân trong đô thị phải vượt qua nhiều thách thức lớn về nhận thức, ý chí, tiềm lực và khả năng tổ chức thực hiện, từ định hướng chính sách chung đến quy hoạch phát triển đô thị, từ đầu tư của chính quyền đến tận dụng những nguồn lực trong dân, từ chủ động sáng tạo đến tranh thủ kinh nghiệm và nguồn lực từ bên ngoài. New

York (Mỹ), Vancouver (Canada), Copenhagen (Đan Mạch), London (Anh), Amsterdam (Hà Lan) và Stockholm (Thụy Điển)... được công nhận là những thành phố lớn trên thế giới đi đầu trong việc tiến hành cuộc Cách mạng xanh. Mỗi thành phố lớn này đạt được thành tựu riêng. New York với 8,4 triệu dân đề ra mục tiêu trồng thêm 1 triệu cây xanh cho tới năm 2017 và tới giữa năm 2013 đã trồng được 430000 cây. Vancouver với 580000 dân hiện đã phủ xanh được gần 12% diện tích thành phố và dự định trồng thêm 150000 cây mới cho tới năm 2020. Copenhagen với 552000 dân quy định là các tòa nhà xây mới phải có “mái xanh” để có thêm 5000 m² cây cỏ xanh cho thành phố. New York cũng là nơi mà tỷ lệ dân đi xe

ô tô riêng chỉ bằng nửa so với mức trung bình của cả nước Mỹ. London với gần 8,2 triệu dân cũng chỉ có gần một nửa số hộ gia đình sử dụng ô tô riêng. Amsterdam với gần 821000 dân có tới hơn 600000 chiếc xe đạp. Để được như vậy, các thành phố này phải phát triển rất mạnh và hiệu quả mạng lưới giao thông công cộng và cơ sở hạ tầng giao thông cho xe đạp và người đi bộ. Tất cả các thành phố

này đều đặc biệt coi trọng việc tiết kiệm năng lượng và nâng cao hiệu quả sử dụng năng lượng. Tỷ trọng năng lượng sạch và tái tạo như thủy điện hay năng lượng

mặt trời ngày càng tăng. Tương tự như vậy đối với sử dụng nguồn nước. Thân thiện với môi trường và tái sử dụng vừa là mục đích vừa là tiêu chí của cuộc cách mạng này. Những kết quả mà các đô thị lớn đã đạt được cho tới nay khẳng định cả sự cần thiết lẫn tính khả thi của cuộc Cách mạng xanh trong đô thị lớn.

**Trở thành Đô thị
xanh đã được
coi là một trong
những mục tiêu
phát triển của các
đô thị trên thế giới**

Kon Tum ■ Chu Lê

Một ngày cho nỗi nhớ

Chỉ cách Gia Lai chưa đầy 60km, nhưng Kon Tum có thể làm bất kì ai mới quen biết vùng đất Tây Nguyên ngỡ ngàng và say sưa với vẻ đẹp lạ kì của một vùng đất không hề đỏ như tưởng tượng của nhiều người về Kon Tum.

Nhà thờ gỗ Kon Tum

Chạm mắt tới đầu tiên sau cơn mưa ướt sũng là Nhà thờ Gỗ Kon Tum, một công trình kiến trúc độc đáo giống như tên gọi của nó hoàn toàn được làm bằng gỗ với màu nâu trầm mặc với thời gian, đẹp một cách đơn giản. Nhà thờ Gỗ được xây dựng từ năm 1913 và đến năm 1918 thì hoàn thành, được làm bằng gỗ cả chít theo phong cách Roman kết hợp với kiến trúc nhà sàn của người Bana, nhà thờ còn có nhiều ô cửa làm bằng kính màu, ngoài tác dụng lấy ánh sáng còn góp phần tạo không gian trong nhà thờ lung linh và rực rỡ hơn.

Rời Nhà thờ Gỗ, tôi được chở đến Chung viện thừa sai Kon Tum, toà chung viện nằm chìm khuất trong con đường dài dẫn vào mà hai bên là những cây hoa sứ trắng to, loà xoà cành lá xanh mướt. Toà Chung viện hiện ra uy nghiêm trầm mặc với vẻ đẹp lai lạ kì của kiến trúc Pháp và kiểu dáng nhà rông Tây Nguyên, có kiến trúc gần giống với nhà thờ Gỗ nhưng quy mô và khuôn viên rộng hơn. Đặc biệt hơn là trên tầng hai của Chung viện có một phòng truyền thống trưng bày về lịch sử truyền giáo tại Kon Tum với nhiều hình ảnh và tư liệu thú vị.

Nhưng, nếu muốn tìm hiểu kĩ về nét đẹp hoang sơ của Kon Tum mà chỉ gói gọn trong một ngày thì cần phải đến một nơi nữa, đảm bảo vừa thư thái, vừa tha hồ tìm hiểu. Và đó chính là quán cà phê Eva nổi tiếng. Bước chân vào quán, không gian rộng rãi và xanh mướt của quán đã thu hút tôi. Với cách bài trí cẩn thận có chọn lọc kĩ của chủ quán (ông Trần Văn Ấn là một họa sĩ, đã tự thiết kế, điêu gọt các tượng trong quán theo đúng phong cách tượng nhà mồ của người dân tộc thiểu số), từ những bức tượng nhà mồ, những chiếc mặt nạ, bàn ghế thậm chí đến chiếc bình hoa nhỏ trên bàn đều tuân theo phong cách một cách nhất quán. Tiếng nhạc

rất chậm trong cơn mưa, vị đắng ngọt của cà phê như tan ra nhẹ nhàng, thư thái. Và có lẽ điều thu hút tôi nhất trong chuyến đi này theo lời kể của một nhà dân tộc học đi cùng là tập tục “ngủ giao lưu” của người bản địa, tập tục này chỉ còn ở một số làng xa bên kia sông Đắk Bla, khi nam nữ trong làng đủ 15 tuổi sẽ được xếp cho sinh hoạt và ngủ chung trong một nhà rông dài của làng của làng để chuyện trò, giao lưu và tìm hiểu nhau để kết đôi. Du khách khi đến tham quan, nếu muốn tham gia đều có thể xin phép già làng cho được thử tham gia sinh hoạt và ngủ giao lưu như những thanh niên trong niên trong làng.

Ấm thực ở đây phải kể đến các món thịt rừng thơm ngon nấu hoặc nướng theo phong cách của người dân bản địa, nhưng nếu vào làng thì không có thời gian nên tôi chỉ được giới thiệu một món Gỏi lá. Món này chỉ toàn những lá rau rừng, rau nhà người dân có thể tìm hái xung quanh nhà hoặc ở rẫy, đến hơn 30 loại lá đủ kiểu, ăn kèm với thịt ba rọi luộc, tôm tép nhỏ bắt ở sông Đắk Bla và điều đặc biệt là phần nước chấm như được làm từ cơm rượu nhưng được pha chế gia giảm theo bí quyết riêng để món ăn thêm phần hấp dẫn. Món gỏi lá này chỉ được bán vào ngày thứ Bảy và Chủ nhật trong tuần nên nếu bạn đến không phải ngày cuối tuần sẽ không được thưởng thức.

Vì điều kiện không cho phép nên tôi không thể ở lại buổi tối tham gia uống rượu cần, múa xoang, đi Măng Đen - “Đà Lạt hai” của Kon Tum. Tôi chỉ kịp dạo qua một vòng thành phố Kon Tum nhỏ bé, chụp thêm vài tấm ảnh với cầu treo, với nhà Rông làm kỉ niệm để nỗi nhớ một ngày mưa bình lặng cứ len mãi hẹn ngày sẽ gặp lại cho thoả những nhớ mong...

Du khách nước ngoài tham gia tour du lịch trên sông Đắk Bla., Kon tum

ROSSI®

BÌNH NƯỚC NÓNG TIẾT KIỂM ĐIỆN

HOẠT ĐỘNG TÍCH HỢP
VỚI CƯỜNG MẠNH TẠO

DI

Tích hợp các
TÍNH NĂNG VƯỢT TRỘI
của Bình nước nóng

Hoa hậu Ngọc Hân
Hoa hậu Việt Nam 2010
Đại sứ hình ảnh
Bình nước nóng ROSSI

TANA
DAITHANH

Phấn vinh cuộc sống Việt

Hotline: 098.776.9999

Thực phẩm

ĐỨC VIỆT

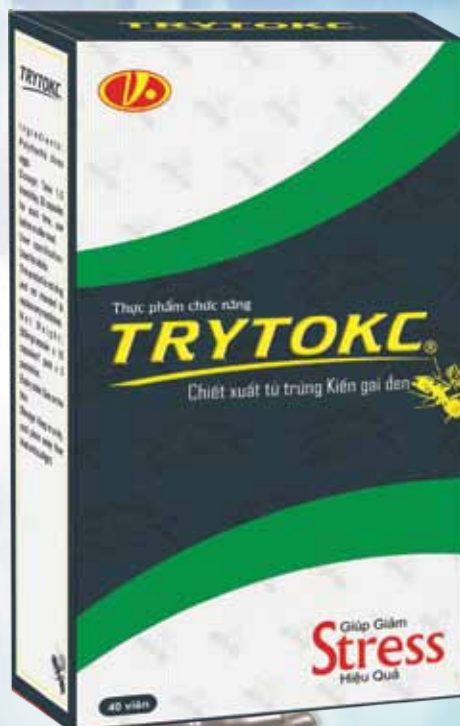
Vừa ngon vừa lành

THỰC PHẨM CHỨC NĂNG

TRYTOKC®

CHIẾT XUẤT TỪ TRÚNG KIẾN GAI ĐEN

Hỗ trợ tăng tuần hoàn máu
não & chức năng não bộ
Giảm stress hiệu quả.
Giúp tăng cường trí nhớ
Chống lão hóa
Tăng cường sức đề kháng
cơ thể.

Hotline: 04.2214 9055

www.giamcanthaoduoc.com.vn

TM105A

Màn hình **Lớn.**
Hiệu năng **Lớn.**

Màn hình 10"

Kích thước hoàn hảo cho trải nghiệm game, xem phim và lướt web.

Hiệu năng Thuần Túy

Ứng dụng nhanh giúp bạn làm được nhiều việc hơn, lướt web và tốc độ và quản lý đa nhiệm dễ dàng.

Thời lượng Pin Dài

Giúp bạn thỏa sức làm mọi việc mình muốn mà không lo hết pin.

Trải nghiệm Giải trí Tuyệt vời

Đồ họa mạnh mẽ, rực rỡ mang đến những thước phim HD và hình ảnh game sống động.

Ứng dụng Nhanh hơn

Phản hồi nhanh, ít phải chờ đợi.

Bộ nhớ Mở rộng

16GB bộ nhớ và mở rộng thêm với thẻ nhớ microSD

Camera Trước và Sau

Bắt trọn khoảnh khắc yêu thích của bạn và thực hiện cuộc gọi video call dễ dàng.

Máy tính bảng mạnh mẽ với Intel Inside®

Trải nghiệm đẳng cấp hiệu năng đến từ Intel, với tốc độ phản hồi nhanh kinh ngạc và thời lượng pin đặc biệt dài hơn các máy tính bảng khác.

Look Inside™

Thông số kỹ thuật

Tên SP:	TM105A
Nhà Sản Xuất:	ECS
Bộ vi Xử lý:	Intel® Atom Z2460 Lõi Đơn 1.6GHz
Kích thước:	261.6mm x 173.3mm x 12.6mm
Trọng lượng:	660g
Màn hình:	10.1" 1280x800 TFT, 16:10
Video:	Intel® HD Graphics
Bộ nhớ:	1GB (tiết kiệm điện DDR2)
Bộ nhớ dữ liệu:	16GB
Cảm ứng điện dung:	5 Điểm Cảm ứng đa điểm
Wireless LAN:	802.11 b/g/n (2 Antenna)**
Bluetooth:	Có (v2.1)
Hỗ trợ 3G:	Không
Bút/Bộ số hóa:	Không
Mở rộng:	Micro SD (Lên tới 48GB)
Cổng I/O:	1xMiniHDMI, 1xMic/audio 3.5mm jack, 1xMicroUSB 2.0, DC in
Âm thanh:	2 Loa, Mic (Analog)
Bộ cảm biến:	G-sensor, Cảm biến ánh sáng môi trường
Camera:	Trước 0.3Mpix / Sau 2 Mpix
Pin:	6600mAh, lên tới 7 giờ xem video
Bộ sạc nguồn:	5V/2A

OS:	Android 4.0.4
GMS:	Có
Màu:	Đen với viền màu Bạc

16GB
STORAGE

UP TO
48GB

1GB RAM

NGÂN HÀNG TMCP ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN VIỆT NAM
Bank for Investment and Development of Vietnam JSC

NGÂN HÀNG QUẢN LÝ TIỀN TỆ* CỦA NĂM 2013

* **Quản lý tiền tệ** là dòng sản phẩm bao gồm các dịch vụ thu chi hộ, điều chuyển vốn, quản lý dòng tiền, thu ngân sách nhà nước, thanh toán hóa đơn.
Thông tin chi tiết liên hệ các điểm giao dịch của BIDV trên toàn quốc hoặc Hotline 19009247

Chia sẻ cơ hội, hợp tác thành công
www.bidv.com.vn